Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
SALI 26 ARALIK 1978
300 KURUŞ

BAKANLAR KURULU, SIKIYÖNETİMİ GÖRÜŞÜYOR

ANKARA (ÖZEL)
Hükümet içinde Maraş ve çevre illerinde sıkıyönetim ilan etme eğiliminin güçlendiği bildirildi. Başbakan Ecevit sıkıyönetimin gerekebileceğini söyledi. Bu arada AP ve CHP Ortak Gruplarında konuşan parlamenterler sıkıyönetim istediler.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e K.Maraş olaylarıyla

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

K.Maraş'ta güvenlik kuvvetleri saldırganların üzerine yürümüyor

Mahallelere çekilen MHP'liler silah yığınağı yapıyor

BAKANLAR MARAŞ'TA

- Güvenlik kuvvetleri faşistlerin verdiği bilgiye göre hareket ediyor
- Jandarma, TİKP İl Başkanının evini yine aradı
- Faşistlerin üslendiği mahallelere girmeyen jandarma, saldırıya uğrayan Yürükselim'de arama yapıyor
- MHP'liler Kümbet, Sakarya, Dumlupınar, Dersiz Evleri ve Türkoğlu ilçelerinde bütün gece toplandılar ve silah yığmaya devam ettiler
- Bir polisin Yenimahalle'deki katliamdan önce saldırganlara torbalarla silah dağıttığı açıklandı
- Bir itfaiye eri, güvenlik kuvvetlerinin 250 cesedi gömdüklerini gördüğünü söyledi

AYDINLIK EKİBİ KAHRAMANMARAŞ'TAN BİLDİRİYOR

K. Maraş dün geceyi sakin geçirdikten sonra, jandarma ve ordu birlikleri sabahın erken saatlerinden itibaren Yürükselim Mahallesinda arama yapmaya başladılar. Faşistlerin üslendiği mahallelere girmeyen jandarmalar, havaya ateş ederek Yürükselim Mahallesine geldiler ve halkın evlerine çekilmesini istediler. Daha sonra burada oturan yurttaşları ellerini havaya kaldırıp dışarı çıkartarak, evlerde arama yapmaya başladılar.

Saldırıya uğrayan Yürükselim Mahallesinde bu gelişmeler olurken, MHP liler üslendikleri mahallelere çevre köylerden silah yığmaya dün de devam ettiler . Komandolar Dumlupınar, Sakarya, Küm-

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

YORUM

Demirel suça ortak oluyor

AP ortak grubunda bir AP milletvekili konuşuyor. Konuşmasında K. Maraş olaylarını anlatıyor. Akıl almaz yalanlar söyleyerek MHP'li saldırganların cinayetlerini savunuyor. Adana milletvekili Halit Dağlı'nın anlattıklarına göre, iki öğretmenin tabutuna orak çekiçli bayraklar çekilmiş ve cenazeyi düzenleyenler camiye gelerek müslüman vatandaşları taşlamışlar ve ha sonra da Yürükselim Mahallesine çekilerek silah-

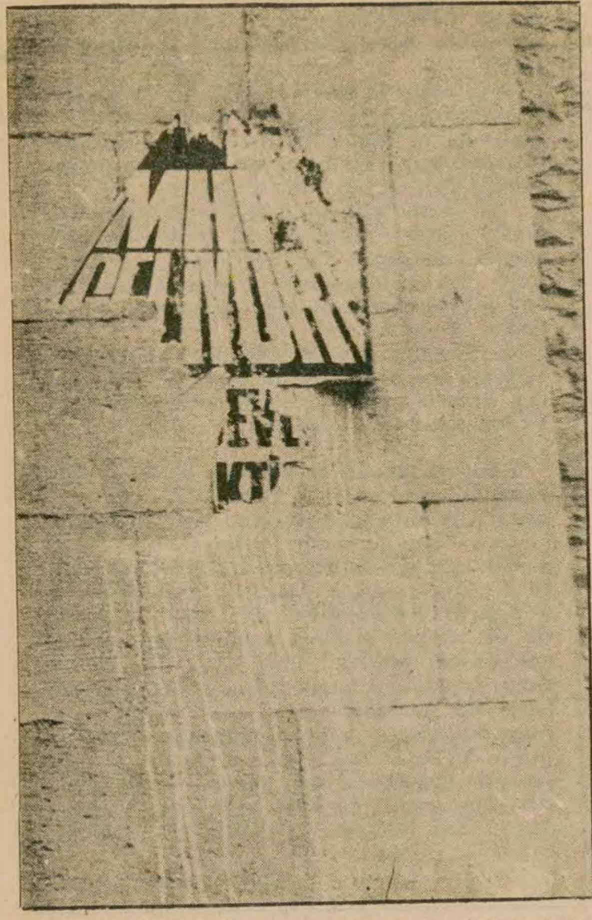
(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Elbistan'da okullar ve dükkanlar kapatıldı

Maraş olaylarının Elbistan'a sıçraması endişesinde olan halk, üç gündür dükkanlarını açmıyor. İlçeye giriş ve çıkışlar kontrol altına alındı ve genel aramalar yapılıyor. İlçedeki tüm okullar ve dernekler süresiz kapatıldı. MHP'liler Maraş'ta olduğu gibi içme suyunun zehirlendiği şeklinde söylentiler yaydılar. Fakat Belediye Başkanı halka yaptığı çağrıda suyun tahlil edildiğini açıkladı ve söylentinin asılsız olduğunu bildirdi.

İlçede ayrıca grip salgını başgösterdi. Yaka-

(Devamı Sa.7, Sü.10'da)

MHP GELİYOR Saldırganlar duvara bu sloganı yapıştırmışlardı. Akan yapışkandan afişin henüz yapıştırılmış olduğu anlaşılıyor.

BAŞINDAN YARALANMIŞ BİR YURTTAŞ Başından yaralanan bir yurttaş polis eşliğinde götürülüyor

Yalnız kalmış küçük kız

FOTOĞRAFLAR: AYDINLIK
Diğer fotoğraflar sekizinci sayfamızda

BAŞYAZI

Saldırganlar bazı gizli güçlerce himaye ediliyor

Dün K.Maraş'tan aldığımız bilgiler saldırganların hâlâ himaye edildiğini göstermektedir. MHP'lilerin üslendiği mahallelere girmeyen veya her nasılsa giremeyen güvenlik kuvvetleri, saldırıya uğrayan mahallelerde arama yapıyor. Dün MHP'lilerin saldırı hedefi olarak seçtikleri Yürükselim Mahallesini basan jandarma, halkın ellerini havaya kaldırtarak sıraya dizmiş ve arama yapmıştır. Bir gün önce kaldığı ev basılan TİKP İl Başkanının evi dün yeniden arandı.

Bu olaylar cereyan ederken MHP'liler büyük bir cüretle Vilayete saldırıyorlardı. Bütün gece de üslendikleri mahallelerde toplantılar yaptılar, ortada suç delili bırakmamak için hazırlıklar yaptılar ve bir kısmı üslendikleri köylere çekildiler. Olanlar ortadadır. Saldırganlar birtakım gizli güçler tarafından himaye edilmektedir. Güvenlik kuvvetleri saldırganların istediği tarzda yönlendirilmektedir. MHP'lilerin verdiği bilgiler yukarıdan verilen bilgiler olarak ifade ediliyor.

Nitekim, Yürükselim'de üç gündür muhasara altındaki sığındığı evi ikinci defa basılan TİKP İl Başkanına Jandarma Komutanı şöyle söylemekte-

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

Aydınlık

Aydınlık ekibinden iki muhabir K.Maraş'tan bildiriyor

"AZ ÖNCE BİR ÇATIŞMADAN SAĞ KURTULDUK"

- Sakarya Mahallesine, bir hava indirme mangasıyla beraber girdim...
- Üzerimize mermi yağdırmaya başladılar...

Sakarya Mahallesine gittim. Dünkü olaylar Sakarya Mahallesin-

(Devamı Sa.6, Sü.9'da)

Sokağa Çıkma Yasağına rağmen serbestçe dolaşan bir grup:

"BUNLAR ALEVİLERİN EVİ, BİZ YAKTIK"

- "Ceset değil bu lan, Alevi leşi" diyorlar, yerde yatan bir ölü için

Bundan yarım saat önce, Vilayet Konağı dışına çıkarak, yanan yıkılan sokakları görmeye ve fo-

(Devamı Sa.7, Sü.8'de)

K.MARAŞ KATLİAMINA TEPKİLER 5 VE 6. SAYFALARDA

7 İŞÇİ ATILINCA
Demir Döküm işçileri yeniden direnişe geçti

- İşçiler kapıları kaynakladılar

Geniş haber 4.sayfamızda

Katliamdan kaçabilenler

BABALARINDAN, EŞLERİNDEN HABERSİZ BEKLEYENLER

TUMAD-DER nedir?

Armağan Anar
TUMAD DER GENEL BAŞKANI

Niğde Kapalı Cezaevinden Cemal Çınar soruyor: "Tüm Mahkumlar Aileleri Dayanışma Derneği acaba nerede ne iş yapar? Amacı ne? Bir bilenin olduğunu sanmıyorum."

TUMAD—DER hakkında okuyucularımıza yeniden bilgi vermek fırsatını verdiği için, önce Cemal Çınar'a teşekkür etmek istiyorum. Sonra da sorusunu cevaplamaya çalışacağım.

TUMAD—DER, "Tutuklu ve Mahkumlarla Dayanışma Derneği"nin kısa adıdır. TUMAD—DER'in amacı, çoğunluğu toplumumuzun en yoksul ve ezilmiş kesiminden gelen tutuklu ve mahkumların demokratik hakları için mücadele etmektir.

Demokratik mücadele ise, tutuklu ve mahkumların Anayasal ve yasal hak ve özgürlüklerini savunmak, bunların cezaevi yönetimi veya devlet tarafından ihlal edilmesi, gözardı edilmesi veya kısıtlanmasına karşı çıkmak, tersine bu hak ve özgürlüklerin genişletilmesi için çalışmaktır.

TUMAD—DER tutuklu ve mahkumlara işkence yapılmasına karşıdır. Öte yandan, cezaevlerinin bugünkü çağdışı koşullarının düzeltilmesi, cezaevlerinin insanca yaşanır yerler haline getirilmesi, cezaevlerinde mahkumu topluma kazandırıcı yöntemler uygulanması için mücadele eder.

Bunun içindir ki, TUMAD—DER, tutuklu ve mahkumların kişisel sorunlarıyla tek tek uğraşmak yerine, tutuklu ve mahkumların hepsini birden ilgilendiren sorunlara eğilir. Ancak tutuklu ve mahkumlardan bir teki bile yasa dışı bir uygulama, bir haksızlık, ya da işkence gibi insanlık dışı bir muameleye uğrarsa, bundan bütün tutuklu ve mahkum kitlesinin ve halkımızın zarar göreceği düşüncesiyle ona karşı mücadele yürütür.

TUMAD—DER'in yardımlaşması sosyal yardımlaşma, yani maddi yardımlaşma olarak düşünülmemelidir. Aslında TUMAD—DER'in böyle bir gücü de yoktur. Bunun nedeni ülkemizde mahkum ve cezaevi sorunu ile ilgilenenlerin henüz sadece bir avuç olmasıdır. Hatta TUMAD—DER'in faaliyetlerine karşı çıkanlar çoktur. Yoksa bizler, TUMAD—DER'in çalışanlarıyla üyelerini oluşturan küçük grup, mahkumların ve ailelerinin ne yoksulluklar içinde yaşadıklarını, hukuki yardımdan yoksun olduklarını, üstelik cezaevlerinde ağır sömürü altında ezildiklerini çok iyi biliriz. Bildiğimiz için de, bu yoksulluğun giderilmesi, mahkumun toplumun dışına atılmışlıktan kurtarılması için yasal ve idari düzenlemelerin yapılması için çalışırız.

AYDINLIK gazetesi, TUMAD—DER'in sesini düzenli olarak duyurabilmesi için bir köşe ayırmakla, tutuklu ve mahkumlara ve onların yakınlarına en büyük yardımlardan birini yapmıştır. AYDINLIK'ın yer vermesi sayesinde TUMAD—DER yeni çıkarılan infaz yasasının haksızlıklarını, eşitsizliklerini sergileyebilmiş, bu yasanın tutuklu ve mahkuma yardım, değil, mahkuma tanınacak bütün hakları "iyi hal"e bağlamak suretiyle özünde tutuklu ve mahkumları sindirmeyi amaçlayan bir yasa olduğunu ortaya serebilmiştir. TUMAD—DER' in AYDINLIK gazetesinde yürüttüğü "İnfaz Yasasındaki Haksızlıklarla Mücadele Kampanyası" cezaevlerinde geniş ilgiyle karşılanmış, hemen bütün cezaevlerinden tutuklular ve mahkumlar ayrı ayrı veya sayıları yüzleri aşan toplu imzalı yazılarla infaz yasası hakkındaki görüşlerini, düzeltilmesi gereken yönlerini, uğradıkları düş kırıklıklarını hükümetten beklediklerini bir bir anlatmışlardır. Kanımızca kampanyaya gelen yazılar, cezaevlerinde yaşam düzeyini iyileştirmek, mahkumu topluma kazanmak, mahkumu ve ailesini içinde bulunduğu perişanlıktan kurtarmak isteyen yüksek mevkilerdeki yöneticiler için aydınlatıcı olmuştur.

Peki, TUMAD—DER daha önce ne yapmıştır? TUMAD—DER, DGM'lere karşı sistemli mücadeleye giren ilk demektir denebilir. DGM'lerde görülen davaları ve bu davalarda verilen ağır cezaları sergileyerek, DGM'lerin aslında faşist 141 ve 142 'nci maddeleri yurtseverlere uygulamaktan başka bir iş yapmadığını, böylece Anayasamızın bize tanıdığı düşünce ve örgütlenme özgürlüklerimize karşı olan iktidarların kurdurduğu siyasi organlar olduğunu gözler önüne sermiştir. Eninde sonunda varacağı yer DGM' lerden farklı olmayacağı için TUMAD—DER, bugün de "ihtisas mahkemeleri" veya yeni adıyla "özel mahkemeler"e karşı çıkmaktadır.

1976 yılında yayınladığı "İşkence Dosyası" ile Türkiye'de gerek Emniyetin 1 ve 2'nci şubelerinde, gerek karakollarda, gerek cezaevlerinde yurtseverlere işkence uygulandığını yer, tarih, tanık ve işkenceci adı vererek kamuoyuna duyurmuş, bütün halkın işkenceye karşı mücadeleye katılmasına çalışmıştır.

Uluslararası Af Örgütünün çeşitli kolları TUMAD—DER'i Türkiye'de insan haklarını savunan tek dernek olarak görmektedir.

TUMAD—DER, cezaevlerinde yöneticilerin isteği üzerine işlenen cinayetler, doktorların ihmalinden doğan ölümler, bakımsızlık, gıdasızlık, esrar, hap, sömürü olaylarını, tutuklu ve mahkumların uğradıkları yasal haksızlıkları, adaletsizlikleri basına verdiği demeçlerle bir bir teşhir etmiştir. İşkenceye, insan haklarının ihlaline karşı mücadele edeceğini bildiren her kuruluşa elindeki belge ve bilgilerle yardımcı olmaya hazır olduğunu bildirmiş, bu konuda Başbakana, Cumhurbaşkanına çektiği telgraflardan dolayı takibata bile uğramıştır.

Bilmem Cemal Çınar TUMAD—DER hakkında artık ne düşünür. Bildiğim bir şey varsa, geniş tutuklu ve mahkum çevresi TUMAD—DER'i bilmekte ve desteklemektedir. O kadar ki, bize bildirdikleri bütün sorunları bizim anında çözebileceğimiz gibi bir inanca bile sahiptirler. Oysa bizim yolumuz uzun ve çetindir. Yıllardır süren çağdışı cezaevi düzeni bir anda yıkılıp düzeltilemeyecek kadar kökleşmiş, izlenen yanlış politika iyi niyetli bürokratları bile kısa zamanda öğütüp etkisiz hale getirecek kadar kemikleşmiştir.

Ne var ki, TUMAD—DER geniş cezaevi çevresinden ve halkımızdan aldığı destekle tutuklu ve mahkumlarla dayanışmasını sürdürmeye, cezaevlerinde insan haklarının tam olarak, uygulanması için mücadelesini sürdürmeye kararlıdır.

Şereflikoçhisar İlçesi Hükümet Veteriner Hekimliği

1– 48.700.-- TL. keşif bedeli hizmet otosunun onarım işi kapalı zarf usulü eksiltmeye konmuştur.

2– Eksiltme 15.1.1979 günü saat 15.00'de Şereflikoçhisar İlçesi Hükümet Veteriner Hekimliğinde yapılacaktır.

3– Geçici teminatı 3652.--TL. sıdır.

4– Şartname ve keşif evrakları Hükümet Veteriner Hekimliğinde görülebilir.

5– Eksiltmeye gireceklerin geçici teminat makbuzlarına 1978 yılına ait Ticaret odası belgesini ve bu işi yapacaklarına dair ehliyet belgesinin teklif mektupları ile birlikte eksiltme günü saat 14.00'e kadar Komisyonumuza vermeleri şarttır.

6– Postalı gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet İlan Olunur.

(Basın:30315-1764)

FİKİR MEYDANI

Topraklarımız çürüyor!..

Osman Kermen
Sanayici

● **Biz öteden beri, TEZEK'in kimyasal gübre ile değiştirilmemesi gerektiğini savunuruz. Çünkü, sentetik gübre, özellikle Türk topraklarını çürütürken, tezek, toprağın killi karakterini humuzlu niteliğe dönüştürür onu toprak yapar. Tezek, yalnız bitki besini değil, toprak besinidir de**

11-13 Aralık günlerinde Şheraton Oteli ile Belediye Sarayı salonlarında ilginç günler yaşadık geçtiğimiz hafta. Birincisinde Sayın Bilsay Kuruç'u DPT Müsteşarı olarak dinlerken. İkincisinde tarım ve gübre uzmanları Türk tarım alanlarının trajedisini dile getiriyorlardı. İstemeyerek de olsa Sayın Kuruç'un "SANAYİLEŞME birinci hedefimiz olacak ve 1983'e kadar sanayileşmede yüzde 18'lik bir ilerlemeyi hedef aldık, buna karşın tarımdaki kalkınmayı yüzde 5,5'lik bir düzeyde tutacağız" demesi ile Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinin "Gübre Semineri"ndeki konuşmacılar da kimyasal gübrelerin ÇAĞIN GÜBRESİ olmaktan çok uzak bir nitelikte olduklarını ve bilgisiz uygulamalarla giderek toprağın alkali niteliğine karşın asitli bir pH'ye gireceklerini söylemeleri arasında bir ilişki kuruyoruz. Sentetik gübreleme ile Adapazarı ve Rize yöreleri 5,5 asitli toprağa dönüşerek hiç bir bitkinin büyümesine olanak vermeyecek bir niteliğe bürünmesi bilimsel bir kesinlikle açaklandı.

Ne yapmak istiyoruz? Türk tarım alanı 28 milyon hektar tarlayı çöl yapmak mı? Kimya Odası seminerinde tüm uzmanlar sentetik gübreyi, kullanması çok dikkatli ve uzmanca uygulamayı gerektiren bir BESİN olduğunu vurgularken bir şeyi daha açıkladılar. Sentetik gübre bir bitki besinidir fakat toprağı asitleyebilir. Bu çürütür demektir. "Çürütür" belki bilimsel bir deyim değildir ama anlamlıdır. Zaten killi ve engebeli olmanın yanı sıra binlerce sene aşınma yüzünden HUMUZ tabakaları denize akmış olan topraklarımız bir de killi karakteri ile sentetik gübre yüzünden giderek artan bir hızla, mikro organizma ve mikro besinden yoksun kalıp asitlenecektir. Bu Türkiye'nin bitki alanlarının ölümü demektir. Şimdi ne yapıyoruz? 18 tane daha sentetik gübre fabrikası kuruyoruz. 6 milyon-ton yerine her sene 10-12 milyon-ton sentetik gübreyi Adapazarı, Rize ve diğer tarım alanlarına serpeceğiz. Bu yörelerin toprak alkolitesi giderek azaldığı resmi kayıtlardan öğrenilebilir. O zaman, döviz kaybı yanında yanlış bir seçenek olan sentetik gübre fabrikalarına yatırım yapmanın mantıksal tarafı ne olabilir? Kaldı ki azotlu gübre üretimi için gerekli kömür çok kısa ömürlüdür. Fosfatlı gübre için de ancak 20 senelik rezervimiz var. Bu gerçekler bilinmiyorsa, biz bildiriyoruz. 50 sene sonra Türkiye hangi kömür ile ısınacak? Sözünü ettiğimiz olayı uzmanlara inceletin. Eğer yanılmamış isek, ki yanılmıyoruz, yazık değil mi Türkiye'ye? Sanayileşmeyi tarımın aleyhine mi gerçekleştireceğiz. Yüzde 5,5 kalkınma nasıl sağlanacak? Tahılla mı?

Biz öteden beri TEZEK'in kimsayal gübre ile değiştirilmemesi gerektiğini savunuruz. Çünkü, sentetik gübre, özellikle Türk topraklarını çürütürken, tezek, toprağın killi karakterlerini humuzlu niteliğe dönüştürür, onu toprak yapar. Tezek, yalnız bitki besini değil, toprak besinidir de. Sayın Kuruç da, tarımın üretim yapısının daha büyük katma değer getirmesi açısından tahıldan kaçıp, sebze ve meyve üreticiliğine yönelmeyi öngördüğüne göre, bunu sentetik gübre ile gerçekleştirme olanağı olmadığını da bilmesi gerekir. Şunu da bilin ki, Rize'de ihtiyacın üzerinde çay almak için bol miktarda ve bilgisizce azotlu gübre kullanılmaktadır. Oluşan zarar toprağa kireç dökerek kapatılmalıdır. Bu da kolay bir iş değildir. Bu nedenle toprağına pH'sini asitli niteliğe itecektir.

Rize'nin çay tarım alanlarına günah değil mi? Hele 1983'e kadar kömür üretimini 15 milyon ton seneden 51 milyon-ton seneye çıkarmayı planladıklarını söylediğine göre, bu kömürü kimyasal gübre (bilgisiz alınan antibiyotik gibi) üretiminde kullanmak doğru olamaz. Beş milyon ton kömür ile yaklaşık olarak 3 milyon ton tezek ikame edilebileceğine göre, (Mesut Özuygur, Ziraat Yüksek Mühendisi) bunun yarısı kadar azotlu gübre için, bu miktar kömürü harcamak iyi bir plan alternatifi olmasa gerek.

Özet olarak, 18 yeni sentetik gübre fabrikası ile beraber 51 milyon ton/sene kömür üretmeğe yönelik plan seçenek olarak hem 4. Plan hedeflerine göre uygun değil, hem de zaten fizik yapısı kötü ve yorgun olan tarım alanlarımızı giderek zehirleyecek olan topraklarımızı on sene içerisinde elden çıkarmamıza sebep olacaktır. Elimizde var olan, somut olarak elde edip yaktığımız tezek varken, çok hassas ve mikro besin maddelerden yoksun sentetik gübre için her türlü yatırım ve ödeme yapmak çok yanlış bir ekonomik politikadır.

Azotlu ve fosforlu gübre besini besler ama toprağı ZEHİRLEYEBİLİR. Giderek kötüleyen, aşınan, kırsallaşan, nadasta bekleyen tarlalarımızı TEZEK ile tedavi edip besleyelim.

Sayın Kuruç, topraklarımız elden gidiyor. Biz uyarıyoruz. Türk ekonomisinin kurtulması TARIMLA BÜTÜNLENEBİLİR, imalat sanayii ile değil.

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

Sağ yap da gel

Dün akşam oturdum, ülkenin durumunu düşündüm. Düşündükçe –ışıklar gibi– ruhum da karardı.

Milyonlarca işsiz..

Bir o kadar gizli işsiz..

Her ikisinin toplamı kadar yarı-aç, yarı-tok insan. . .

Bunlar bir film şeridi gibi geçti gözlerimin önünden.

Yalnız bunlar mı? Hepsi bu kadar mı?

Değil elbette.

Hammadde yokluğundan kapanan fabrikalar.

Sokağa, soğuğa, açlığa terkedilen yeni işsizler ordusu. . .

Dışa bağımlı ekonomi. .

Döviz yokluğu, karaborsa kuyruğu. .

Ve kuyruklar. Başı belli sonu belli olmayan kuyruklar. . .

Okunamaz okullar. . Çıkılamaz sokaklar. .

Ve silahlar ve patlayan bombalar. .

Ve peşpeşe devalüasyon. Ve zam yine zam. .

Ağanın, tefecinin elinde inim-inim inleyen çilekeş köylüler. . .

Uluslararası kumpanyalar, dev tekeller. .

IMF'ye açılan eller. .

Düşen kalkınma hızı. Ve petrol sıkıntısı. .

Daha neler, neler düşündüm bir bilseniz.

İşte size Türkiye'nin manzarası.

Böylesine mutsuzlar ülkesi mi Türkiye?

Mutlular da var tabii. Azınlıkta olsalar da. .

Hiltonda bilmemnezadelerin düğününde su gibi akan viskiler, yerlerde sürünen beşyüzlükler. . .

Altlarında milyonluk Amerikan arabalarıyla hünüz onsekizinde bebeler!

Bir ayağı burada, bir ayağı Avrupa'nın eğlence merkezlerinde olan zenginlerimiz. . .

Ve tüm bu durumları görmezlikten gelen kalemlerimiz. . .

Ve "Türkiye" adlı arabaya okyanuslar ötesinden yol gösteren bir muavin habire:

"Sağ yap da gel, sağ yap da gel!" diye avazı çıktığı kadar bağırıyor.

Yıllardır sağ yapa-yapa arabayı şarampole yuvarladık, uçuruma yuvarladık. . .

Bırakalım artık bu "Amerika" adındaki yol göstericiyi de, kendi yönümüzü kendimiz çizelim.

Ne dersiniz?

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Kömür insandan daha mı değerli?

EREĞLİ KÖMÜR İŞLETMESİ, BİNLERCE İNSANIN HAYATIYLA OYNUYOR 2

KÖMÜR ÇIKARANLARIN EVLERİ BİR BİR ÇÖKÜYOR

R. ÇAKIROĞLU—BİROL KURTUL

İşçi pavyonlarında da çatlaklar görüyoruz. Pavyon Amiri Kazım Karadoğan:

"İki yıldan beri pavyonların kalkacağı söyleniyor. Bu gördükleriniz ahşaptan yapılmış. Üstüne sıva çekilmiş. Doğru dürüst ne banyosu var, ne de dolabı. Yemekhaneler özelliğini kaybetmiş durumda. Üstelik de çöküyor.

Daha yakından izlemek için içeriye giriyoruz. İçerisi kokuyor. Yüzlerce yatak var, üst üste. Recep Arabacı ile konuşuyoruz durumu. "Burada 600 kişi kalıyoruz. İçeride de çökme tehlikesi var, burada da. Sadece tehlike yeraltında değil. 5, 10 ve 13 nolu pavyonlarda toplam kalanların sayısı 1000'in üstünde."

"Etrafa yeniden dikkatli bakıyoruz. Ve gerçekten pavyonun bel vermiş, çatlamak üzere olan direkleri altında yüzlerce işçi mışıl mışıl uyuyordu..."

Kömür üretim bölgelerinden Kozlu da önemli bir yer. Kalabalık bir kasaba. Ve bu küçük şehrin ortasından giriliyor kömür ocaklarına. Herkesin bildiği gibi şehrin altı boş, kömürler alınmış, Burada da Kozlu Lisesi ve civarında evler çatlamış durumda. Kimi evler terk edilmiş. Kimi evler ağaç direklerle ayakta tutulmaya çalaşılıyor. Bir yandan Belediye halkı evleri terk etmeye zorluyor, diğer yandan ev sahipleri Ereğli Kömürleri İşletmesi ile mahkemelik. Evlerde oturanlar can korkusu içinde.

Önce 2070 öğrencinin öğrenim gördüğü Kozlu Lisesi Müdürü Osman Selçuk'la görüştük. Okul duvarlarının çatlaması konusunda Osman Selçuk şunları söyledi:

"Okul binası öğrencilerin öğrenim görmesine elverişli değildir. Duvarlardaki çatlaklar her geçen gün artmakta ve büyümektedir. Bu bize ve öğrencilere, halka endişe vermektedir. Çatlamalara okulun altındaki kömür damarlarından kömür alınmasının neden olduğu bilinmektedir. Durum ilgililere iletildi. Gerekli önlemlerin alınmasını Kozlu halkı ve tüm okulla ilgisi olan herkes sabırsızlıkla beklemektedir. Zaten birkaç yıl sonra bu devam ettiği halde okulda öğrenim görülmez hale gelecektir. Bu böyle olunca Ereğli Kömür İşletmesi okul yapımına el atmalıdır. Çünkü okulumuzun altındaki milyonlarca değerindeki kömürü alıyor. Kış mevsimlerinde de alttaki kalorifer boruları çatlıyor. Günlerce soğukta kaldığımızda hiç bir ilgili ilgilenmiyor. Sorunun üzerinde durulması gerekmektedir."

BİZE MUTLAKA EV GÖSTERİLMELİ

Okul çevresinden açıldığımızda ilk çaldığımız kapıda karşımıza Necla Artanca isimli ev kadını çıkıyor. Ondan da şunları dinliyoruz: "21 yıldır beyim EKİ de çalışır. Ev verilmesi gerektiği halde alamadık. Evi çökmeyenler üç ay önce girip ev aldılar. Bir yandan belediye hemen çıkmamızı istiyor. Ama ne belediye, ne şirket ev göstermiyor, EKİ'nin bir yığın boş evi var. Hem evlerin çökmesine neden olan EKİ. Hem de ev vermeyen gene EKİ oluyor. Bize mutlaka ev göstermeli. Kısa dönemde ev nereden bulunabilir?

Konutların çökmesi konusunda ve kendi konutunun da kısa bir süre sonra oturulamayacak hale geleceğini bildiren İskender Küçük'ün görüşleri de şöyle:

"Devlet halkın koruyucusu mu, düşmanı mı? Önce bunu anlayalım. Kömür almak için değerinden daha kıymetli bir mahalleye zarar verilir mi? Çocuklarımızın ekmeğinden artırılarak, devletin sağlamak zorunda olduğu konut ihtiyacını kendisi gideren halk devlet tarafından evi adeta elinden alınıyor. Bir çok illerde toprak kaymalarından dolayı meydana gelen zararı karşılayacağız diyen siyasiler beyanlarda bulunuyorlar. Daha önce tespit edilen zarar parasıyla bu gün kümes bile yaptırılamaz."

Biraz daha konuyu açtığımızda yıllar sonra mahkemelerde süründükten sonra para ödendiğini öğreniyoruz.

BİTTİ

Ereğli Kömür İşletmesinden bir işçi

Bir yılda 40 dakika geç kaldım diye, bütün yevmiyemi kestiler

Ben Zonguldak Ereğli Kömür İşletmesi Üzülmez Bölgesinde çaçalışan bir işçiyim. Bir Bir gün işe geç kaldım. Servis amirlerine durumu bildirdim. Bana bir saat ücretli izin kağıdı hazırladılar. İşbaşı yaptım. Sabah 8.30 dan 11.30'a kadar çalıştım. Daha sonra atölye baş mühendisi benim için "arkadaşın yevmiyesi sıfır oldu, çalışmasın gitsin" demiş. Gittim mühendisle kendim görüştüm. Dedim ki, bana bir saatlik izin kağıdı veriyorsunuz. Sonra beni çalıştırıp yevmiyemi sıfır ediyorsunuz. Neden? O da "Biz 40 dakika geç kalanları işe kabul etmiyoruz." diye cevap verdi Oysa toplusözleşmelerde ayda dört sefer, bir yılda altı gün geç gelme süresi olarak kabul edilmiştir. Ben yılda 40 dakika geç kaldım. Yevmiyemi sıfır yapmak istedilerse de sonradan sözde bir sekiz saatlik izin kağıdı hazırlamak zorunda kaldılar.

Yıl boyu kara toprak altında çalışan işçiler, 365 günün bir gününde 40 dakika geç kaldılarmı, yevmiyeleri tümden kesiliyor.

Bu durumu işçi temsilcimize anlattım. İlgilenmedi. Ayrıca Zonguldak Maden İşçileri Sendikasına gidip bana yapılan bu haksız tutumu anlattım. Aradan bir ay geçti, bir sonuç çıkmadı.

Bana yapılan haksızlığı atölyedeki işçi arkadaşlara anlattım. Arkadaşlar "bu haksızlık yarın hepimize yapılacak" diyerek dört saatlik direnişe geçtiler. Atölye mühendisi gelip "siz buraya dünkü meseleden dolayı mı toplandınız" diye sordu. Tüm arkadaşlar hep bir ağızdan "Evet onun için toplandık. Yarın aynı durum bize de uygulanacak. Onun için toplandık. Bu haksız uygulamayı protesto ediyoruz" dediler.

Üzülmez Atölyesinden
Bir işçi.

İSTANBUL İLİ DAİMİ ENCÜMENİNDEN

1– Kartal İlçesinin Yayalar köyü Kavakpınar mevkiinde kaloriferşiz 5 derslikli okulun 250.000.--lirası 1978, kalanı 1979 Yılı Bütçelerinden ödenmek kaydı ile 3.873.670,09 lira çevresinde yapımı. İlk teminatı.. ..129.961 liradır.

2– Sarıyer İlçesinde bulunan Racaizade Ekrem İlkokuluna 5 derslikli ek yapının 250.000.-- lirası 1978, kalanı 1979 Yılı Bütçelerinden ödenmek kaydı ile 3.046.897,52 lira çevresinde yapımı. İlk teminatı 105.157 liradır.

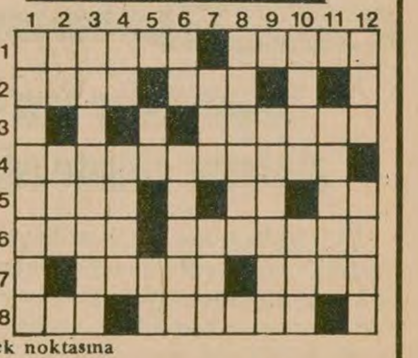
3– Bakırköy ilçesindeki Kartaltepe ilkokulunun Sağlık Merkezi olarak ayrılan kısmında gerekli onarımının 50.000.-- lirası 1978, kalanı 1979 Yılı Bütçelerinden ödenmek kaydı ile 697.463,99 lira çevresinde sağlanması. İlk teminatı 31.649 liradır.

4– İstanbul Y. S. E. Müdürlüğü emrinde çalıştırılan araçlar için luzumlu görülen 64 kalem yağ keçesinin 205.185.--lira çevresinde alımı. İlk teminatı 11.510 liradır.

Keşif ve tahmin bedelleri ile ilk teminatları yukarıda yazılı işler 9. Ocak. 1979 Salı günü saat 15'de Sultanahmet Yerebatan Caddesindeki Özel İdare binasında toplanan Daimi Encümende ayrı ayrı kapalı zarf suretiyle ihale edilecektir. Şartnameleri İstanbul Bayındırlık ve Y. S. E. Müdürlüklerinden alınacaktır. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektubu (Bloke çek geçerli değildir) 1978 Mali Yılı Ticaret Odası vesikası ve ayrıca yağ keçelerinden gayrı işler için şartnamelerinde yazılı kayıtlar uyarınca tatil günleri hariç eksiltmeden üç gün öncesine kadar İl Makamına müracaatla alınmış yeterlik belgelerini havi olarak hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü saat 14'de kadar Daimi Encümen'e vermeleri lazımdır.

(Basın: 30065 - 1762)

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) İstanbul'a geldiklerinde tepkilerle karşılaşan iki Rus gemisinin komutanının adı - Acele, çabuk. 2) Bir hayvan - Boyun egen (Farsça). 3) Şii'liğin bir kolu ve bu koldan olan kimse. 4) ABD'nin Akdeniz'deki emperyalist çıkarlarını korumakla görevli deniz savaş filosu. 5) Lanetlenmiş (eski dil) - Ağrı ve incinme ifade eden bir ünlem - Bir nota. 6) Operalarda bir kişi tarafından söylenen uzun dramatik şarkı - Merdivenlerde her bir kademe, kerte, aşama. 7) Bir ulusla ilgili, kavmi - Kanaat getirmiş, inanmış. 8) Tersi bir vadinin deniz tarafından örtülmesiyle oluşan, derin ve parçalanmış koyların oluşturduğu kıyı tipi - Ağrı Dağının diğer adı.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Dünyanın en yüksek noktasına sahip olan Asya'da bir dağ. 2) Bir sayı - Bir çoğul eki. 3) Toplu eglence yerleri oteller vs. de şapka, manto gibi eşyaların bırakıldığı yer. 4) Tersi kimyada kripton elementinin simgesi - Tersi hastalığın adını koyma, teşhis. 5) Öğütülmüş tahıl - Tersi hatırla. 6) Tersi kimyada mangan elementinin simgesi - Doğulular tarafından bulunup Batılılar tarafından geliştirilen bir matematik dalı. 7) Yakıcı ve buruk tat - Akdeniz'de eski bir uygarlık ve kavim. 8) Tersi eski sömürge Afrika'da beyazların düzenledikleri uzun sürek avları. 9) Argoda gösteriş, caka. 10) Başlangıcı belli olmayan zaman, öncesizlik - Satrançta rakip şahsın esir edilmesiyle galip gelmek. 11) Yaşanmış ya da yaşanabilir olayları ele alıp, derinlemesine okuyucuya sunan büyük öykü. 11) Bir sayı - Bir batında doğan iki çocuğa denir.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	T	E	S	İ	S	■	Z	İ	S	T	A	T
2	A	Ç	I	K	O	T	U	R	U	M	■	A
3	K	■	K	O	M	U	T	A	N	■	S	N
4	A	L	İ	N	■	N	■	S	U	■	A	K
5	S	A	L	A	Z	A	R	■	C	A	N	■
6	■	H	M	■	O	■	İ	T	U	B	İ	C
7	A	B	A	■	K	A	N	T	■	İ	Y	İ
8	B	A	K	İ	A	N	G	İ	N	■	E	N

ORTA DOĞU SORUNU İLE İLGİLİ OLARAK İSRAİL'DE YAPILAN KAMUOYU YOKLAMASI

İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan

Filistin sorunu çözülmeden Orta Doğu'ya barış gelmez

● İsrail Dışişleri Bakanı Dayan, ülkesinin ve Mısır'ın tutumunu değiştirmesini istedi

TEL AVİV (AJANSLAR)

İsrail'de yapılan bir kamuoyu yoklamasında çoğunluk, Filistin sorununa bir çözüm getirilmeden Orta Doğu'da barışın sağlanamayacağı noktasında birleşti.

Öte yandan ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ve Mısır Başbakanı Mustafa Halil ile üçlü bir toplantıya katılan İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan, İsrail'in de Mısır'ın da tutumlarını değiştirmeleri gerektiğini söyledi. Dayan şöyle dedi:

"Mısır hükümeti tutumunu değiştirir, İsrail de aynı şekilde hareket ederse, barış görüşmelerindeki uçurumu kapatabiliriz."

İsrail Dışişleri Bakanı ayrıca, bundan sonraki görüşmelere ABD hükümetinin de katılmasının yararlı olacağını ileri sürdü. Brüksel'deki toplantıdan sonra yayınlanan üçlü ortak bildiriyi havaalanında gazetecilere okuyan Dayan, her iki ülke hükümetlerinin bir karara varmadan barış görüşmelerinin devamı konusunda bir görüş belirtilemeyeceğini söyledi.

MISIR BAŞBAKANI: "BUGÜNDEN BİRŞEY SÖYLEMEK ERKEN"

Bu arada dün Kahire'ye dönen Mısır Başbakanı Mustafa Halil de, görüşmelerin bir sonuç verip vermeyeceği konusunda bugünden bir şey söylemenin erken olacağını belirtti. Başbakan Brüksel görüşmelerinin yalnız bir görüş teatisi şeklinde geçtiğini ve bu görüşmelerin Mısır-İsrail barış görüşmelerinin yeniden başlatılması için gerekli olduğunu söyledi.

ARAFAT'IN YENİ YIL MESAJI

FKÖ Lideri Yasser Arafat, Noel nedeniyle Hıristiyan dünyasına yayınladığı mesajda, Filistinlilerin yasal hakları için yasal destek istedi.

Çin, Vietnam'a yeni bir protesto notası verdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Halk Cumhuriyeti, Pekin'deki Vietnam Büyükelçiliğine bir protesto notası vererek, Vietnam'ın sınır ihlallerine ve kışkırtmalara son vermesini istedi. Notada Vietnam'ın iki gün önce Çin topraklarına yeni bir saldırı düzenlediği belirtiliyor.

Öte yandan Yeni Çin Haber Ajansı, Vietnam yetkililerinin askerlere, Çin topraklarına her türlü silahlı saldırıya girişmeleri yolunda emir verdiklerini bildirdi. Haberde Vietnam saldırılarının, sınırda oturan vatandaşların güvenliğini tehlikeye düşürdüğü ve bölgede dengeyi bozduğuna işaret edildi.

Brejnev: "Yahu herifler arkamdan tıpkı Çinliler gibi bakıyorlar bana."

(Almanya'da yayınlanan "Die Welt" gazetesinden)

Amerikalılardan sonra Ruslar da İran'dan kaçıyor!

● 4 bin Rus teknisyenini Moskova'ya taşıyan son uçak da İran'dan ayrıldı

● ABD Büyükelçiliği önündeki gösterilerde çok sayıda genç öldü

● Homeyni, Meşhed halkını "Yas Günü" düzenlemeye çağırdı

TAHRAN

Amerikalılardan sonra Rusların da İran'dan kaçmaya başladıkları bildirildi. AP (Associated Press) Ajansının bir Sovyet kaynağına dayanarak verdiği haberde, İran'daki son Rus teknisyeninin de bir jet uçağı ile Moskova'ya kaçtığı bildirildi. İran'daki Rusları Moskova'ya taşımak amacıyla düzenlenen uçak seferlerinden sonuncusu da Pazartesi günü saat 10.00'da yapıldı. Bu son uçakta kaç kişinin bulunduğu öğrenilemedi.

Abadan'a yakın bir kentte Sovyetler Birliği tarafından yapılan bir fabrikada faaliyet gösteren 4000'e yakın Rus teknisyeni ve aileleri, önce trenle Abadan'a geldiler, daha sonra da uçaklarla Moskova'ya hareket ettiler.

SENCABİ ŞAH'A TAHTINI BIRAKMASI İÇİN ÇAĞRI YAPTI

Ulusal Cephe Lideri Kerim Sencabi, Tahran'da binlerce üniversite öğrencisinin katıldığı mitingte bir konuşma yaptı. Sencabi konuşmasında, Şah'a tahtını bırakması için çağrı yaptı. Sencabi konuşmasında daha sonra şunları belirtti: "Geçenlerde Şah'la yaptığım görüşmede, kendisine İran'ı terketmesini aksi takdirde ülkeye huzur gelmeyeceğini belirttim Hükümet değişikliği gibi önemsiz değişiklikler sorunu halletmeyecektir."

ÇEŞİTLİ KENTLERDE GÖSTERİLER SÜRÜYOR

Öte yandan İran'ın çeşitli kentlerinden gösteri ve diğer mücadele haberleri gelmeye devam ediyor.

* Tahran'ın merkezi semtlerinde gösteri yürüyüşleri Pazartesi günü yeniden başladı. Üniversite ve lise öğrencilerinden oluşan gösterici gruplar ABD Büyükelçiliğine karşı yürüyüşe geçtiler. ABD Büyükelçilik kaynaklarının bildirdiğine göre, elçiliği koruyan Amerikan deniz piyadeleri gösteri yapan kalabalığa gözyaşartıcı bombalar attılar. Göstericilerin bir ABD elçilik otusunu yakmaları ile devam eden olaya, ordu birlikleri de müdahale etti. Askerlerin de halkın üzerine gözyaşartıcı bombalar atması üzerine kalabalık dağıldı.

Olaya tanık olanlar ise askerlerin göstericiler üzerine ateş açtıklarını ve olay yerinde çok sayıda insanın öldüğünü bildirdiler. Bu kaynaklar, başkent Tahran'a yayılan çatışmalarda toplam 32 kişinin öldüğünü bildirdiler. Göstericilerin İsrail El-Al Havayollarına ait işyerlerini de tahrip ettikleri bildirildi.

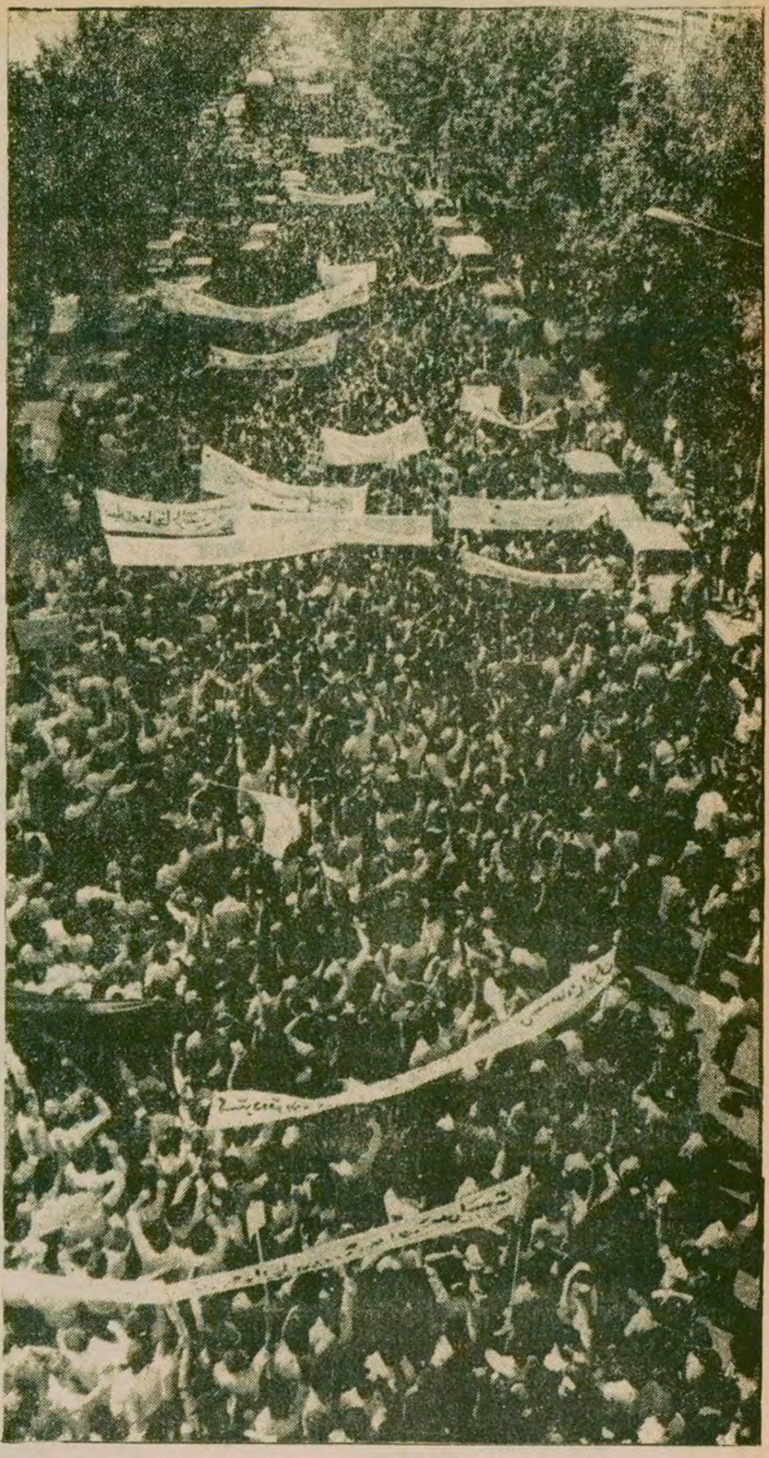
* Kirmanşah'ın merkezi Sanandaç'da ise Cumartesi akşamı hapishaneyi basan silahlı bir grup 100 tutuklunun kaçmasını sağladı.

* Tebriz'de de Şah rejimine karşı gösterilerin sürdüğü belirtildi.

* Paris'te bulunan İranlı muhalefet liderlerinden Ayetullah Homeyni, İran halkına bir çağrı yaparak Salı günü Meşhed kentinde bir 'Yas Günü" düzenlenmesini istedi. Meşhed'te geçtiğimiz Cumartesi günü yapılan gösteriler sırasında olaylar çıkmış ve 21 kişi vurularak öldürülmüştü.

BAŞBAKAN AZHARİ KALP KRİZİ GEÇİRDİ

İran Hükümetine yakın kaynakların bildirdiğine göre, askeri yönetimin Başbakanı Azhari bir kalp krizi geçirerek hastaneye kaldırıldı. Başbakanlık çevreleri Azhari'nin son zamanlarda "çok çalıştığını" bu yüzden de "kalbinin fazlaca yorulduğunu" belirttiler. Azhari'nin kalbini fazlaca yoran bu "çok çalışma"nın İran halkına nelere mal olduğu ve Başbakanın yorulacak bir kalbinin bulunup bulunmadığı halk arasında ilgi ile tartışılıyor.

İran halkı mücadele içinde dostunu düşmanını daha iyi tanıdı. Şah zulmüne karşı verdiği mücadeleyi, İran'ı köleleştirme yarışına giren iki süper devlete karşı mücadele ile birleştirdi.

KAÇAN KAÇANA

İran'da Şah rejimine karşı yükselen mücadele ABD ve Rusya'nın İran'daki emperyalist faalitlerini de açıkça hedef alıyor. Yapılan gösterilerde "bağımsızlık" sloganı "Şah'a ölüm" sloganıyla birlikte haykırılıyor. Buna karşılık, ABD'nin Şah'ı açıkça desteklemesi ve Rusya'nın İran halk hareketini "gericilik" ve "çapulculukla" suçlaması halka gerçek düşmanlarının kimler olduğunu daha da berrak şekilde kavratmıştı.

Aşure gününde düzenlenen ve milyonlarca İranlının katıldığı gösteriler sırasında binlerce Amerikalı, İran'ı büyük bir telaş içinde terketmeye başlamışlardı.

Moskovacı Tudeh Partisinin halkın mücadelesini kırmayı amaçlayan faaliyetleri ve Rusya'nın İran'ın kuzeyinde Azerbaycan'da gizli ve karanlık planlar peşinde koştuğunun anlaşılması halkın bu süper devlete karşı olan nefretini daha da yükseltmişti.

İran üzerinde bir çok girişimleri ve planları bulunan Rusya'nın halkın bu tepkisi karşısında, bu konuda daha tecrübeli olan ABD'yi örnek alarak selameti kaçmakta bulması zaten beklenen bir olaydı.

Alman gizli istihbarat servisi, çatışma olan yabancı ülkelere silah satmış...

FRANKFURT

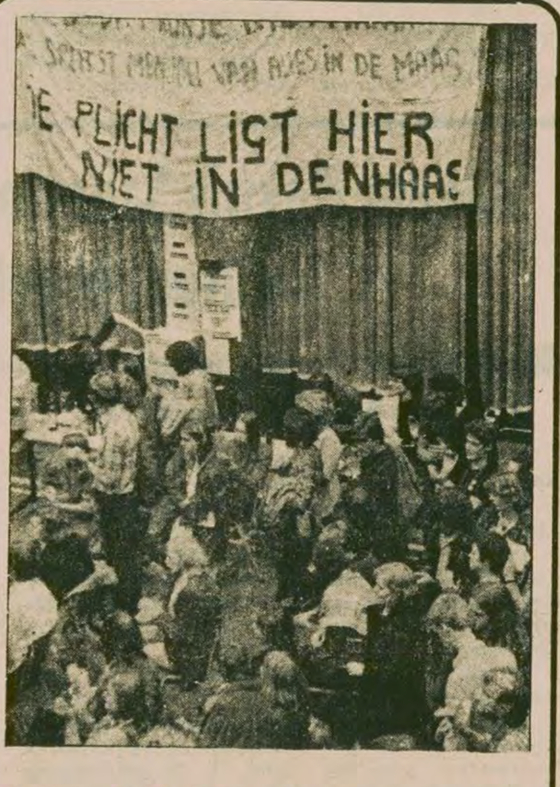
Alman gizli istihbarat servisi (BND)'nin 1966-70 yılları arasında, Alman hükümetinin resmi dış politikasını çiğneyerek bir çok ülkeye gizlice silah sattığı ortaya çıktı. Alman istihbarat örgütü Başkanı Wessel bu konuda hükümete bir rapor sundu. Olay SPİEGEL dergisinin, "çok gizli" olan bu raporu açıklamasıyla duyuldu.

Örgüt Başkanı Wessel'in raporuna göre, Alman gizli servisi Hamburg'daki Dobbertin şirketi aracılığıyla, dünyanın gerilimli bölgelerine silah sevketmeye başladı. Alman hükümetinin resmi politikası ise, savaş olan ve gerilimli bölgelere silah satmamak olarak bilinmektedir ve bu siyaset hükümet sorumluları tarafından bir çok kereler açıklanmıştır.

Gizlice silah satılan en önemli bölgeler arasında şunlar bulunuyor: 1967—1970 arası Biafra nedeniyle iç savaşın hüküm sürdüğü Nijerya'ya G—3 tüfekleri ve bol miktarda cephanelik. Silahların savaşan her iki tarafa da satıldığı açıklandı.

BND, Alman hükümetinin Rodezya'ya ticari ambargo uygulamasına rağmen, bu ülkeye silah sevketti. Ayrıca, ırkçı Güney Afrika hükümetine silah satarak siyah çoğunluğun ezilmesine hizmet etti. BND'nin aynı şekilde Yunanistan'da askeri cunta kuran albaylara da silah sattığı, Ürdün'e de bol miktarda silah sevkettiği ortaya çıktı. Alman haber alma örgütü Pakistan ve Hindistan'a da savaş sırasında bol miktarda silah sattı.

BND'nin bu gizli faaliyetlerinin açıklanması Almanya'da büyük tepkilere yolaçtı ve gizli servis üzerinde daha iyi bir denetim kurulması istendi.

Hollanda'da konut sorununa çözüm arayan 200 örgüt bir araya geldi

AMSTERDAM (ÖZEL)

Son iki ay içinde Hollanda'da ev sorunu halkın başlıca sorunlarından biri haline geldi. Kiralık veya satılık ev bulmak imkansız bir halde iken, özellikle belediyenin denetiminde olan evler tamirat gerekçesiyle uzun zamandır kapalı tutuluyor.

Bu duruma son vermek isteyen birçok kişi kendi aralarında örgütlenerek, boş evleri kendileri tamir ederek, bu evlere yerleşiyorlar.

Konut sorununa çare bulmak isteyen 200 mahalli örgüt bir araya gelerek sorunlarını tartıştı ve bazı kararlar aldı. Boş evleri işgal ederek yerleşme eylemini sürdürenler arasında öğrenciler ve gençlerin yanında Türkiyeli işçiler de bulunuyor.

Hollanda polisi ise, yasa tarafından yas...kla...mamış olan bu yerleşme eylemlerine, şiddet uygulayarak karşı çıkıyor. Polisin özellikle yabancılara karşı daha sert davrandığı gözden kaçmıyor.

Bu durumu protesto eden 200 örgüt adına bir temsilci hükümetin acilen yeni konutlar yapmasını istedi. Herkese konut sağlanana kadar işgallere devam edileceğini de belirtti.

Brejnev'le Carter ancak Şubattan sonra buluşabilecekler

ABD-Sovyet zirvesi ertelendi

● Zirvenin yeri de henüz belli değil

Geçtiğimiz hafta sonu Cenevre'de yapılan Vance-Gromiko görüşmelerinin başarısızlıkla sonuçlanmasının yankıları sürüyor.

Hatırlanacağı üzere görüşmelerde anlaşmazlıkların çözülememesi üzerine, Brejnev-Carter zirvesi gündeme getirilmişti.

ABD Başkanı Carter'in Güvenlik Başdanışmanı Brzezinski, Brejnev'in 15 Ocakta Washington'a gelerek SALT-2 anlaşması konusunda Carter'le bir zirve görüşmesi yapacağını öne sürdü. Ancak ABD Dışişleri Bakanlığı Brejnev-Carter zirvesinin Şubat ayının ortalarından önce gerçekleşemeyeceğini belirtti.

Batılı ajanslar, ABD-Rusya zirvesinin büyük bir olasılıkla Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping'in Washington'a yapacağı ziyaretten (29 Ocak) sonra gerçekleşeceğini tahmin ediyor.

ABD ve Rusya devlet başkanlarının, SALT-2 konusunda çıkan anlaşmazlıkları gidermek için ne zaman ve nerede bir zirve toplantısı yapacağı hâlâ resmen açıklanmadı.

Brejnev daha önce, ancak SALT-2'nin imza töreni için Carter'le buluşacağını söylüyordu. Ancak, SALT-2 konusunda hâlâ bir anlaşmaya varılamaması, öte yandan Çin-ABD anlaşması ve Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping'in ABD'ye yapacağı gezi karşısında tutumunu değiştirdiği bildiriliyor. Brejnev, şimdi Deng Siao-ping'den önce ABD'ye gidip Carter'la görüşmek istiyor.

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev

ABD Başkanı Jimmy Carter

Bangladeş'te hükümet, genel seçimler öncesi sıkıyönetimi kaldırdı

● Siyasi tutuklular serbest bırakılacak

DAKKA

Bangladaş Hükümeti 27 Ocakta yapılacak parlamento seçimlerinden önce, ülkede üç yıla yakındır uygulanan sıkıyönetimi kaldırdı. Hükümet ayrıca, siyasi tutukluların da serbest bırakılacağını açıkladı.

1976 yılında Sıkıyönetim Komutanı 1977 yılında da Devlet Başkanı olan Ziya-Ür Rahman, sivil yönetime geçilmesi için gelecek ay parlamento seçimlerine gidileceğini açıklamıştı. Bunun üzerine ülkede bulunan 15 muhalefet partisi sıkıyönetimin kaldırılması ve tüm siyasi tutukluların serbest bırakılması halinde seçimlere katılacaklarını bildirdiler.

Bangladeş Hükümetinin aldığı bu kararlar muhalefet partilerince olumlu karşılandı. Bütün Muhalefet partileri son bir ortak toplantı yaptıktan sonra seçime katılıp katılmama konusunda karar alacaklar.

Polonya'da tutuklanan Fransız gazeteci Philippe Ries.

MUHALEFET HAREKETİNİ İNCELEMEYE GİTMİŞTİ

Polonya'da tutuklanan Fransız gazetecisinin serbest bırakılması için kampanya açıldı

● Gazetecinin eşine gönderdiği, kartpostal suç delili olarak gösteriliyor

● Paris'te 2 bin kişi Polonya Büyükelçiliği önünde gösteri yaptı

ÇİĞDEM KÖMÜRCÜOĞLU PARİS'TEN bildiriyor

İki hafta önce Polonya'da tutuklanan ve hâlâ serbest bırakılmayan Fransız gazetecisi Philippe Ries'i kurtarmak için Fransa'da bir kampanya başladı.

Fransız Dışişleri Bakanı Jean François-Poncet, yaptığı bir açıklamada olay ile bizzat ilgileneceğini söyledi. Dışişleri Bakanlığına çağrılan Polonya'nın Paris Büyükelçisinin tutuklama olayı hakkında bazı bilgiler verdiği bildirildi. Dışişleri Bakanlığı daha sonra da, "Görevini yapmakta olan bir gazetecinin Varşova makamları tarafından tutuklanması karşısında duyduğu kaygıları" bir nota ile Polonya Hükümetine bildirdi.

Hatırlanacağı üzere gazeteci Ries, Polonya'daki muhalefet temsilcileri ile görüşmek üzere Gdansk'a gitmişti. "Polonya aleyhine çalışmalar yapmak ve gizli belgeleri yurtdışına kaçırmak" iddiasıyla tutuklanan Ries, iki haftadan bu yana bir avukatla bile görüştürülmedi. Polonya makamları daha sonra Ries'in eşini de gözaltına aldılar.

Ries ile birlikte yakalanan iki muhalif sendikacı 48 saat, Bayan Ries de 3 saat sorguya çekildikten sonra serbest bırakıldılar.

SUÇ DELİLİ GDANSK KENTİNİN İKLİM KOŞULLARI VE MİMARİ TARZI

"İnformations Ouvrieres" adlı dergi, muhabiri Ries'nin tutuklanması olayı hakkında bir basın toplantısı düzenledi. Derginin bir yöneticisi, Polonya polisinin suç delili olarak Ries'nin eşine gönderdiği bir kartpostalı gösterdiğini söyledi. Kartpostalda aynen şunlar yazılı: "Gdansk'ta soğuk var. Gdansk Alman mimarisi tarzında bir kent"

Dergi yöneticisi, Ries'nin tutuklanmasının "özellikle yabancı gazetecileri yıldırmayı ve Polonyalı muhalifleri tecrit etmeyi amaçladığını" belirtti. "İnformations Ouvrieres" Troçkist eğilimler de taşıyan bir dergidir.

Bu arada, Fransız Ulusal Gazeteciler Sendikası Başkanı, "olay yerinde bilgi almak ve yardım etmek üzere" Polonya'ya gitmek istedi. Ancak Paris'teki Polonya Büyükelçiliği "Bu konuda önce Hükümetimize danışmayı uygun buluyoruz" diyerek vize vermeyi reddetti.

Geçtiğimiz Perşembe akşamı Polonya Büyükelçiliği önünde toplanan iki bin kadar insan, Polonya Hükümetinin tutumunu protesto ettiler ve Ries'nin serbest bırakılmasını istediler.

Fransız gazetecisi Philippe Ries'nin serbest bırakılması için ülke çapında kampanyayı yürütmek amacıyla bir komite kuruldu.

Venezüella, Küba'nın serbest bıraktığı siyasi tutukluları kabul ediyor

● İlk kafile dün Karakas'a vardı

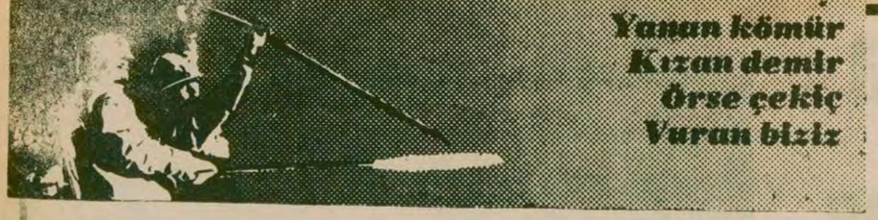
KARAKAS (AA - AFP)

Venezüella hükümeti ile Küba arasında varılan bir anlaşma uyarınca, Küba'nın serbest bıraktığı siyasal tutuklulardan bir kısmı 24 Aralıkta Karakas'a gitti.

1978 yılı sona ermeden, Küba'nın Venezüella'ya iki kafile daha göndereceği bildirildi.

Venezüella, 3600 siyasal tutukluyu kabul edebileceğini daha önce açıklamıştı.

Küba Başbakanı Fidel Kastro ile Venezüella eski Devlet Başkanı Carlos Andres Perez arasında varılan anlaşmaya uygun olarak DC-9 tipi bir Venezüella uçağı önümüzdeki günlerde iki kez Havana havaalanına inerek tutukluları Karakas'a götürecek.

Patron 7 işçiyi işten atınca

Demir Döküm işçileri yeniden direnişe geçti

*** Sabah ve öğlen vardiyası işçileri, fabrikayı terketmeyerek kapıları kapadılar**
*** İşçiler atılan arkadaşlarının geri alınmasını istiyor**

*** İşveren, MESS'in baskısına boyun eğerek, işçi çıkarıyor**

*** Direnişteki işçiler, içerde coşkun bir şekilde halay çekiyorlar**

İSTANBUL (ÖZEL)
Türk Demir Döküm Fabrikasında patronun 7 işçiyi işten atması üzerine, 1800 işçi dün sabahtan itibaren direnişe geçti. Fabrikanın kapılarını kaynaklayan Demir Döküm işçileri, atılan arkadaşlarının yeniden işe alınmasını istiyorlar.

Dün sabah işçiler fabrikaya geldiklerinde, kapıya asılmış 7 kişilik bir isim listesiyle karşılaştılar. Patron bu 7 işçiyi, fabrikada huzursuzluk çıkardıklarını idda ederek işten attığını açıklıyordu. Atılanlardan Azimet Camekan, Binali Karaca, Salim Kaya, Hüsnü Sustam ve Selahattin Güngörmez adlı işçiler Devrimci - Maden - İş Sendikasına üyeydiler. Bunun üzerine işçiler tezgahlarının başında oturuma geçtiler, çalışmadılar. Öğleden sonra 15.30 vardiyasının fabrikaya girmesinden sonra, sabah vardiyasındaki işçiler fabrikayı terketmediler. İki vardiyanın birleşmesi üzerine işçiler fabrikanın kapılarını kaynaklayarak direnişe geçtiler.

Maden - İş'ten istifa ederek Devrimci Maden-İş Sendikasında örgütlenen Demir Döküm işçileri, daha ilk günden itibaren mücadelelerinin sendika seçme özgürlüğünü gerçekleştirmeyi hedeflediğini ve üretimi aksatmayacaklarını belirtiyorlardı. Fakat bir süre önce 14 işçinin işten atılmasından sonra dün de 7 işçinin daha atılması, patronun Maden - İş ve MESS'in baskılarına boyun eğdiğini gösteriyor. İşçilerin sendika seçme özgürlüğü mücadelesi karşısında patronun taraf tutan bir tutuma girmesi, işçilerde Demir Döküm patronuna karşı huzursuzluğu her geçen gün artırıyor. Fabrikada dün başlayan direnişin, patronun bu tarafgir tutumuna bir tepki olduğu görülüyor.

Patronun 7 işçinin işten atılmasına gerekçe olarak, fabrikada bir süre önce çıkan olayları göstermesi, Demir Döküm işçilerinin tepkisini daha da artırdı. Bilindiği gibi işçiler 3 Aralık günü Yıldıztabya da 3 Demir Dökümlü işçi önderine pusu kurarak silahla yaralayan bazı İGD'lileri fabrikadan çıkararak, Emniyet görevlilerine teslim etmişlerdi. Patron şimdi bu haklı tepkiyi işçi çıkarmanın bahanesi yapmaktadır.

Bu silahlı saldırı sırasında ağır yaralanan Adem Toygan adlı işçinin geçirdiği 3 ameliyattan sonra halen hastanede koma halinde bulunduğu bir sırada, patronun böyle bir tutum göstermesi, işçi arasında büyük öfke yarattı.

Direnişe geçen Demir Döküm işçileri ve sendikaları Devrimci Maden - İş, atılan işçilerin geri alınması konusunda kararlılar. İşçiler, "Patron sendika seçme özgürlüğümüze saygılı oluncaya ve atılan arkadaşlarımızı yeniden işe alıncaya kadar mücadele edeceğiz" diyorlar.

Saat 23.00.de işbaşı yapan vardiyanın da fabrikaya girdiği ve işçilerin içerde coşkun bir şekilde halay çektikleri ve marşlar söyledikleri bildiriliyor.

Demir Döküm işçileri "Sendika seçme özgürlüğü için mücadele ediyor. MESS, patronları ve Maden - İş bu özgürlüğü işçi atarak yoketmek istiyor.

Kuruçeşme Çay Paketlemede, geçici işçilerin ücretleri de ödendi

İSTANBUL (ÖZEL)
Tek Gıda - İş Sendikasına bağlı İstanbul Kuruçeşme Çay Paketleme fabrikasında geçici işçilerin de ücretleri ödendi. Bu bütün işçileraarasında memnunluk yarattı.
Bir süre önce ücretlerinin ödenmemesi nedeniyle Çay işçileri ülke çapında direnişe geçmişler ve ilgili bakanlığın ücretlerin ay sonuna kadar ödeneceğine söz vermesi üzerine direnişe son vermişlerdi.
Kuruçeşme Çay Paketleme fabrikasında geçtiğimiz hafta başında işçilerin birikmiş ücretleri ödenmiş, ancak geçici işçilere aynı ödeme yapılmamıştı. Son olarak bu hafta sonu geçici işçilerin ücretleri de verilerek ödemeler tamamlandı.

Uşak'ta Tekstil işverenleri, 5 bin işçiye lokavt ilan ettiler

UŞAK (ÖZEL)
Uşak'ta 5 Aralık'ta başlayan Tekstil sanayiindeki greve karşılık Tekstil İşverenleri sendikası lokavt ilan etti. Lokavtın 5 bin işçiyi kapsadığı bildiriliyor.
Daha önce 5 Aralık tarihinde Teksif Sendikası 5 işyerinde grev başlatmıştı. Sirgeli Mensucat, Dülgeroğlu Mensucat, Sürat ve Yün İplik fabrikaları gibi Uşak'ın en büyük tekstil fabrikalarında başlayan greve karşılık işverenlerin lokavt ilan etmesi işçiler arasında tepki yarattı.

Toplusözleşmedeki anlaşmazlık üzerine başlayan grevin lokavt kararına karşı başarıyla sürdüğü bildiriliyor.

DÜNYA İŞÇİLERİNDEN...

*

Çelik endüstrisi işçilerinin grevi Almanya'da büyük destek görüyor. Alman işçi sınıfının birliği, bu zorlu mücadele içinde güçleniyor. Diğer işkollarında çalışan işçiler, işi yavaşlatarak, mitingler düzenleyerek, çelik işçilerine destek oluyorlar. Öte yandan Çelik işçileri de taleplerini kamuoyuna anlatmak için toplantılar, mitingler düzenliyorlar. Bochum'da 12 Aralık günü, İG-Metall tarafından, Çelik işçilerinin grevini desteklemek ve lokavtları protesto etmek için bir yürüyüş ve miting yapıldı.
(Fotoğraf:AYDINLIK)

*

Çelik grevinde anlaşma sağlanamadı

Almanya'da çelik işçileri "Noel Bayramını" grevde kutluyor

● 35 saatlik iş haftası talebi, gittikçe güç kazanıyor

Batı Almanya'da çelik işçilerinin grevi sürüyor. Geçen hafta SPD (Alman Sosyal Demokrat Partisi) Milletvekillerinin arabuluculuk yaparak çelik tekelleri ile çelik işçileri arasında anlaşma sağlama çabaları boşa çıktı. Taraflar arasında görüşmeler yeniden kesildi.

Grevin başlarında IG Metal Sendikası yöneticileri tarafından dahi, uzun vadeli bir hedef olarak gösterilen, iş haftasının 35 saate indirilmesi talebi, metal işçileri arasında gittikçe yaygınlaştı ve neredeyse çelik grevinin temel talebi haline geldi. "Çelik baronları" diye adlandırılan çelik tekellerinin de bu konuda kesin tavır alması ve "prensip meselesi" diyerek çalışma saatlerinin düşürülmesini reddetmeleri, grevi çetin bir mücadeleye dönüştürdü.

İŞVERENLERİN ÖNERİSİ VE İŞÇİLERİN İSTEĞİ

İşverenler işçilerin 35 saatte ısrar etmesini çok tehlikeli buluyorlar. Böyle bir şeyin kabulü halinde bütün iş hayatının, hatta "belki daha çok şeyin", rejimin tehlikeye gireceğini iddia ediyorlar. Esas olarak da, işçi sınıfının böyle bir güç gösterisi sonucunda, talebini kabul ettirmesinin yaratacağı moral üstünlüğüne imkan vermemek istiyorlar. İş veriminin düşeceği vs. gibi görüşler tali olarak öne sürülüyor. İşverenlerin karşı önerisi ise, "Senelik izinlerin uzatılması."

Metal işçileri bu önerilerini iş saatlerinin kısaltılmasının yerini tutmayacağını belirterek kabul etmiyorlar.

Çelik işçileri 35 saatlik işgünün, bir ek vardiya konarak sağlanmasını istiyorlar. Böylece çelik fabrikalarında günde 4 vardiya olacak. Bu aynı zamanda patronların daha çok işçi çalıştarması zorunluluğunu da yaratacak ve artan işsizlik tehlikesine karşı bir oranda güvence yaratacak.

İŞVERENLERİ PANİĞE SÜRÜKLEYEN OLAY: FARKLI İŞKOLLARINDAN GELEN DESTEK

Almanya'da Çalışma Yasası, başka işkollarındaki sendikaların belli bir işkolundaki grevi desteklemesini yasaklamıştır. Bu "sempati ve dayanışma grevinin yasaklanması" anlamını taşımaktadır.
Ancak çelik grevi, yıllardır işverenlerin ve hükümetin titizlikle koruduğu bu kuralı da yıkmaya başladı. Özellikle Almanya'nın ağır sanayi bölgesi olan "Ruhr bölgesinde", gıda ve basın işkolundaki işçi sendikaları, açıkça çelik grevini desteklediklerini ilan ettiler. Üstelik bu destek, sadece bu sendika üyelerinin bölgede tertiplenen büyük mitinglere katılması tarzında değil, gıda ve basın işkollarında iş yavaşlatma şeklinde de görülmeye başlandı.
İşverenler bu gelişmeyi "kanun dışı" ilan ederek, sert önlemler alınmasını istediler. Ancak iktidardaki SPD Partisi içinde sendikalar, özellikle İG Metal oldukça güçlü! Bu yüzden hükümet arabulucu rolünü korumaya özen gösteriyor ve grevcilere karşı bir noktaya sürüklenmekten dikkatle kaçınıyor.

GREVLİ NOEL

Çelik işçileri, Almanya'nın en önemli dini bayramlarından olan Noel'e grev içinde ve zor şartlarda girmeye hazırlanıyorlar. İşçiler yaklaşan bayramın belki kötü geçeceğini, ama gelecek bayramların kötü geçmemesi için buna dayanacaklarını söylüyorlar.
Bu Noel Almanya'da grev yerlerinde, sembolik Noel çamlarının üstünde, ampullerin ışığında yükselen bir pankartla kutlanacak.
"35 saatlik işgünü. Sonuna kadar Mücadele!"

Çelik işçileri greve karşı lokavt ilan eden patronları protesto ederek şu pankartı astılar: "Lokavt yapan hapsedilmelidir. Çelik grevi diğer işkollarındaki işçiler tarafından da desteklenmeye başlayınca işverenler telaşa kapıldı!

Bakırköy Lunapark'da düzenlenen Tekstil Kongresi gene çatışmalar arasında yapıldı. İGD'liler köşebaşlarını tutarak gelen işçiler üzerinde terör yaratmaya çalıştılar. Bu arada muhabirlerimiz de tartaklandı. (Fotoğraf: AYDINLIK

İGD'liler in olay çıkartması yüzünden ertelenen

Bakırköy Tekstil Şube Kongresi yapıldı

● İGD'liler, Kongrenin yapıldığı Lunapark'ı kuşatarak işçilere baskı yapmaya kalkıştılar
● Sahte TKP'nin listesi seçimleri kaybetti

İSTANBUL (ÖZEL)
Tekstil Sendikası Bakırköy Şubesi Kongresi İGD'lilerin olaylar çıkartmasına rağmen yapıldı.
İGD'lilerin çeşitli baskılarına rağmen Sahte TKP'liler seçimleri kaybettiler. Şube yönetimini aralarında TSİP, VP, Kurtuluş gibi revizyonist gruplardan oluşan "Devrimci Birlik" adlı grup kazandı.

Bilindiği gibi Tekstil Bakırköy Şube Kongresi aylardan beri toplanamıyordu. Bir süre önce peş-peşe toplanan iki kongre İGD'lilerin saldırıları nedeniyle ertelenmişti. Beşinci kez toplanarak seçimlerin gerçekleştirildiği bu kongrede seçime sahte TKP'liler, karma revizyonistler ve CHP yanlısı grup katıldı.

İGD'LİLER ÇEVREYİ KUŞATTILAR

Bakırköy Tekstil şube kongresinin yapıldığı Lunapark'ın çevresi ve önü sabah erkenden İGD'liler tarafından kuşatıldı. İGD'lilerin sokakları tuttukları ve Lunapark girişi önünde güç yığarak kongreye katılan işçileri baskı altına almaya çalıştıkları görüldü. Sık sık sloganlar atan İGD'liler bu arada 9,30 sıralarında Lunapark'ın önünde bir saldırı başlattılar. Karma revizyonist grubun hedef alındığı saldırı sırasında kongreye gelen işçilerin ve kadın işçilerin, İGD'li ve karma revizyonist gruptan zorbalar arasında kalarak tartaklandıkları gözlendi.
Daha sonra olaya müdahele eden polis ve jandarma komandoları İGD'lileri Lunapark'ın çevresinden uzaklaştırmaya çalıştılar. Bunun üzerine İGD'lilerin kahvelere ve sokak aralarına birikerek çevreyi kuşattıkları görüldü.

KONGRENİN GÜNDEMİNDEKİ TEK MADDE SEÇİMDİ

Sahte TKP'lilerin yeni olaylar çıkartarak kongreyi tekrar erteletmeleri ihtimali karşısında Kayyum heyeti kongre gündemi yerine sadece seçimleri yaptırttı.
Yapılan seçimlerde, Karma revizyonistlerin oluşturduğu "Devrimci Birlik Grubu"nun adayı, Ahmet Geral, Bakırköy Şube yönetimine seçildiler. Bilindiği gibi, Bakırköy Şube binası, uzun bir süredir bu grubun işgali altında bulunuyordu.

TEKSİF TOPKAPI ŞUBESİ GENEL KURULU YAPILDI

İSTANBUL (ÖZEL)
Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikasının Topkapı Şube kongresi Pazar günü yapıldı. Eski yönetim tekrar seçildi.
Sümerbank Dokuma Fabrikasında yapılan Topkapı Şub Genel Kuruluna şubeye bağlı işyerlerinden 196 delege katıldı. Şube başkanlığına eski başkan Zeki Polat'ın yanı sıra, Hıfzı Serman ve Belgüzar adlı işçiler de aday oldular. Yapılan seçim sonucu, 97 oy alan Zeki Polat yeniden Şube Başkanlığına seçildi.

Kavel ve Rabak fabrikalarında grev başladı

İŞÇİ SERVİSİ
İzmit'de kurulu Rabak ve İstanbul İstinye'de kurulu Kavel Fabrikalarında çalışan Maden-İş üyesi işçiler greve çıktılar.
Rabak Fabrikasında patronun toplu sözleşme hükümlerine uymaması ve işçilerin birikmiş paralarını ve sosyal hakları ödenmemesi üzerine greve gidildiği bildiriliyor.
Öte yandan MESS Genel Sekreteri İlhan Lök önceki gün bir açıklama yaparak grevi kanun dışı olarak niteledi ve Maden-İş ile 20 Nisan 1978'de imzalanan toplu sözleşmenin 31 Ağustos 1979 tarihine kadar yürürlükte olduğunu iddia etti.
329 işçinin çalıştığı Kavel Fabrikasında 14 Ağustos 1978'den itibaren başlatılan toplu sözleşmenin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine greve gidildiği bildirildi.

Ankara Elektrik Sanayinde, can ve iş güvenliği yok!

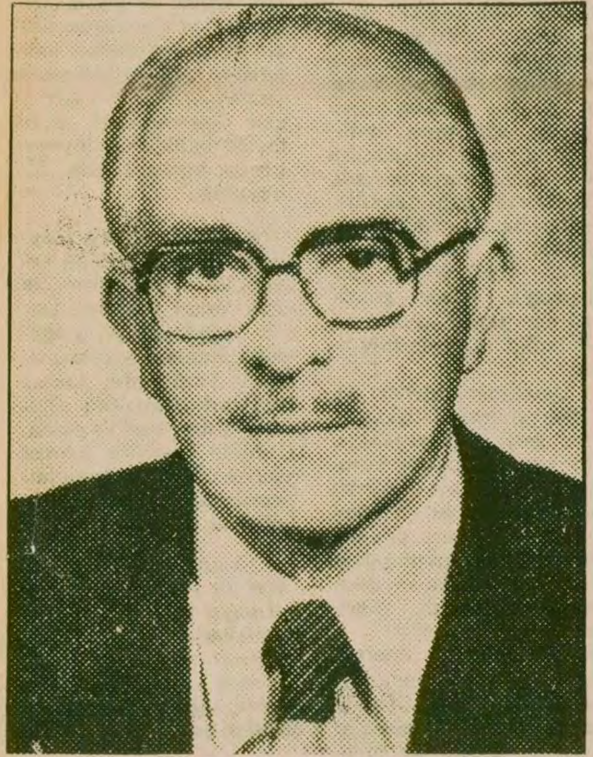
■ İşçi ücretleri 20 gün geç verilirken, işveren yıldönümü kutlamak için gazino kiralıyor

ANKARA (ÖZEL)
Ankara Elektrik Sanayii AŞ'e bağlı Ankara Elektrik Sanayii fabrikasında işçilere Genel Müdür Yüksel İşbilen'le Muhasebe Müdürü Selçuk tarafından maaşları yirmi gün gecikmeyle veriliyor. Ayın 20'sinde verilmesi gereken avans, işçilere ancak ayın 25 - 26'ında ödeniyor.
Öte yandan aynı işveren koca bir gazinoyu kapatarak fabrikanın kuruluş yıldönümünü kutluyor. İşçiler buna karşı çıkarak asgari ücretten düşük maaş aldıklarını bunun 1100 lirasının nereye gittiğini işverenin kendilerine açıklaması gerekirken bunu yapmadığını bildirdiler.
İşçiler fabrikadaki işçi sağlığı ve can güvenliği konusunda da şunları söylediler:
"Fabrikamızda işçi sağlığına hiç önem verilmiyor. Şimdiye kadar 1 arkadaşımız zehirlenerek öldü. 5 - 6 arkadaşımız da preste meydana gelen iş kazaları sonunda parmaklarını kaybettiler. Genel Müdür Yüksel İşbilen iş kazalarına ve zehirlenmelere karşı hiç bir önlem almıyor. Fabrikadaki aspiratörler küçük ve yetersiz. Bu yüzden fabrikanın içinde devamlı olarak koyu bir duman var. Ayrıca preslerde çalışan arkadaşlarımızında çalışırken ellerine eldiven giymeleri gerekirken Genel Müdür Yüksel İşbilir arkadaşlarımıza eldiven vermiyor. Bu yüzden de sık sık zehirlenme ve prese el kaptırma kazaları oluyor."
Fabrika servislerinden de söz eden işçiler bu konuda da şöyle dediler: "Bize servis arabası olarak bir kamyon verdiler. Biz yaz - kış her sabah bu kamyonun arkasında konya asfaltı üzerinde olan işyerimize gitmek zorundayız. Bu kamyonun arkasında ısıtma tertibatı yok. Servis arabası bazen şehir dışına iş için gönderildiği zaman biz dolmuşla gelmek zorunda kalırız, onunda iki üç kilometresini çamurda yayan gitmek zorundayız.
"Servis arabası aynı zamanda yük taşımak için kullanılıyor, bu yüzden arabanıniçi boya ve yağla dolu oluyor...
Genel Müdürün bu tutumlarına karşı çıkan işçiler Yüksel İşbilir'in "geçen sene CHP'den adaylığını koyduğu zaman 'İşçinin sendika seçme özgürlüğü vardır' diyerek işçi babası gibi görünmek istiyordu ancak bu yıl aynı Genel Müdür işçilerin sendika seçme özgürlüğüne karşı çıkanların başını çekiyor, işçilere hakaret ediyor" dediler

Kahramanmaraş'taki katliama tepkiler devam ediyor

MSP Genel Başkan Yardımcısı

CUMALIOĞLU: "MÜSLÜMANLIK ADINA YAPILAN VAHŞETİN HESABI SORULMALIDIR"

FEHMİ CUMALIOĞLU

HABER MERKEZİ

MSP Genel Başkan Yardımcısı Cumalıoğlu tertipçilerin mutlaka yakalanarak hesap sorulmasını istedi. "Müslüman Türkiye" diye bağırarak yapılan bu vahşice saldırının Müslümanlıkla bağdaşmadığını kaydeden Cumalıoğlu, "Bu olay, milletimize tahriklere kapılmaması ve uyanması için bir ihtardır" dedi.

Dört parti liderinin bir araya gelmesi yolundaki isteklerini tekrarlayan Cumalıoğlu şöyle konuştu:

"Milletimizi birbirine kırdırmak isteyen dış güçlerin tahrik ve tesirine hiç kimsenin kapılmamasını bir kere daha haykırıyoruz."

DİĞER TEPKİLER

K.MARAŞ'TAN DÖNEN CHP'LİLER

K.Maraş'tan dönen CHP'li milletvekilleri olayları sağ terörün soykırımı olarak niteleyerek, Hükümetten suçluları ne sıfatta olursa olsunlar ortaya çıkarmasını istedi. CHP'li altı milletvekili şöyle konuştu: "Çağdışı ırk-mezhep ayrılıklarını körükleyerek, kitle katliamlarını yaratan, kardeşi kardeşe vurdurtan bu sapık zihniyeti lanetliyoruz."

Olayların Kubilay hadisesinin yıldönümüne rastlatılmasına da dikkati çeken altı CHP milletvekili, şöyle devam ettiler: "Bu insanlık suçunun yaratıcıları, polise, esnafa, sokaktaki yurttaşa, bugünkü Hükümete karşı açıkça ayaklanma çağrıları yapanlarla, Hükümetin bugün yarın düşeceği safsatasıyla faşist komandoların alçakça girişimleri için yüreklendirenlerdir."

ÜSTÜNDAĞ: TÜRKEŞ TAHRİKLERİNE DEVAM EDİYOR

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, Kahramanmaraş olayları ile ilgili olarak verdiği demeçte "Başbakan barış çağrısı yaparken, Türkeş'in tahriklerine devam ettiğini milletimiz artık yadırgamıyor" dedi. Üstündağ şöyle konuştu: "Ulusunu seven tüm siyasiler aramızdaki çekişmeleri, didişmeleri bir tarafa bırakarak, partilerimizden önce ulusal sorumluluğumuzun bilincine vararak ve tam bir dayanışma içine girerek, milli birliğimize ve ülkemizin bütünlüğüne yönelik her türlü davranışın karşısına geçmek zorundayız.

"Cumhuriyet Halk Partisi olarak, devletimizin tüm kuruluşlarını, tüm yurttaşlarımızı bu insanlık dışı soykırımı yapanlara ve yaptıranlara karşı tavır almaya, ülkemizde iç barışın sağlanmasına yardımcı olmaya çağırmayı kaçınılmaz bir görev sayıyoruz."

21 KURULUŞ: HÜKÜMET FAŞİST KATİLLERİN ÜZERİNE GİTMELİ

Öte yandan, Aralarında TÖB-DER TMMOB, Halkevleri ve TÜMOD'ün bulunduğu 21 örgüt ortak bir açıklama yaparar, olayların katliam biçiminde gelişeceği önceden bilindiği halde önlem alınmamasını protesto ettiler. 21 örgütün açıklamasında şöyle deniyor:

"Kahramanmaraş katliamının sorumlusu faşist güçlerdir. Ancak, faşist çetelerin, faşist odakların üzerine kararlı olarak gitmek cesaretini gösteremeyen yetkililer de katliamdan sorumludur.

"Hükümet faşist canilerden hesap sormak yerine, faşist odakları dağıtmak yerine, baskı yasalarından medet ummakta ve varolan demokratik haklarımızı da kısma hazırlığı yapmaktadır

"Ülkemizdeki tüm devrimcileri, demokratları, ilericileri, yurtseverleri faşist katliamlara karşı kararlı olarak mücadele etmeye çağırıyoruz."

İstanbul 1. Bölge Eczacı Odasının bildirisinde olay kınanarak, bunun ülkeyi sıkıyönetimlere ulaştırmak isteyenler tarafından gerçekleştirildiği belirtildi.

Öteyandan DLB yaptığı açıklamada Maraş katliamını kınayarak MHP ve Kontrgerilla'dan hesap sorulması istendi.

SENDİKALARDAN TEPKİLER

Faşizmi özleyen odaklar üzerine kalıcı ve etkili önlemlerle gidilmesinin zamanı geldiğini belirten Petrol-İş Sendikası, işçi sınıfının bu yolda atılacak adımların destekçisi olacağını bildirdi.

İlerici Yapı-İş, İlerici Tekstil İş ve Doğu Enerji İş sendikaları da ortak açıklamalarında, Maraş'daki insanlık dışı kitle katliamını nefretle kınadıklarını belirttiler.

DİSK BAŞKANLAR KONSEYİ BUGÜN TOPLANIYOR

Bugün toplanacak olan DİSK Başkanlar Konseyinde de Kahramanmaraş olayları karşısında DİSK'in alacağı tutumun belirleneceği bildirildi.

TÜRK-İŞ

Türk-İş Kahramanmaraş'taki olayların tek yanlı olmadığını iddia ederek çatışmayı tahrik edenlerin şimdi bu olayların dışında gibi göründüklerini öne sürdü.

Türk-İş İcra kurulunca yayınlanan bildiride, "Bu olayları tahrik edenlerin amacı demokrasiye son vermek ve ülkeyi iç savaşa sürüklemektir" denildi. Ayrıca bildiride CHP ve AP'li parlamenterlerin barış çağrısının olumlu bulunduğu belirtildi.

FEYYAZ BERKER: PARTİLER İŞBİRLİĞİ YAPMALI

Türk Sanayici ve İşadamları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Feyyaz Berker, can güvenliğinin sağlanması için bütün partileri güçbirliği yapmaya çağırdı. TÜSİAD Başkanı açıklamasında şöyle dedi: "Bütün politikacılarımız, hiç olmazsa vatandaşların can ve mal güvenliğini sağlayacak ciddi tedbirler alınması ve uygulanmasında güçbirliği yapmalıdır."

İSTANBUL BAROSU

İstanbul Barosundan 150 avukat da, Kahramanmaraş'taki faşist saldırıyı kınadıklarını belirterek, Baro Yönetim Kurulunun olağanüstü olarak toplanmasını istediler.

AP'Lİ BAYRAKTAR: TÜRKİYE'DEKİ YIKICI GÜÇLER MAFİA, CİA KGB VE MİT'TİR

Bütçe Karma Komisyonunda konuşan AP'li Bayraktar ise, dış güçlerin bütün ağırlığıyla benliğimizi sardığını söyleyerek, "Türkiye'deki yıkıcı güçler, Mafia CİA, KGB ve MİT'tir." dedi. Bayraktar bu güçlerin piyon olarak kullandıkları dernekler bulunduğunu söyledikten sonra, Kızılay dışındaki tüm dernek, oda ve sendikaların bir süre için kapatılması gerektiğini iddia etti.

KONTENJAN GRUBU OLAĞANÜSTÜ TEDBİR İSTEDİ

Kontenjan Grubu adına Zeyyat Baykara imzasıyla yayınlanan açıklamada CHP ve AP'li parlamenterlerin Maraş olayları hakkında ortak açıklama yapmalarına karşı liderlerin birbirlerini suçlamaları üzerinde durularak şu görüşlere yer verildi:

"Ülkemiz bunalımın tam içinde bulunuyor. Hükümet Milli Güvenlik Grubunun tavsiyelerini dikkate alarak silahlı eylemlerin doğrudan kaynaklarına yönelik olağanüstü koşulları gerekli kıldığı ve Anayasada mevcut bütün önlemleri derhal ve tam bir kararlılıkla almalıdır."

TASS MUHABİRLERİ MECLİSTE CİRİT ATIYOR

CHP Grubunda Maraş ili ve ona yakın birkaç il için düşünülen sıkıyönetim konusu düşünülürken ve Kontenjan Grubunun olağanüstü tedbir almasını istediği saatlerde, daha önce Mecliste pek seyrek görülen TASS muhabirlerinin bu kez sık sık görüldükleri sürekli olarak gelip gittikleri gözlendi. TASS Ajansı muhabirleri arasında Mustafayev'in de bulunması dikkat çekti.

SBF VE BYYO ÖĞRETİM ÜYELERİ VE YARDIMCILARI DEMOKRASİ DÜŞMANI ÖRGÜTLERDEN HESAP SORULMASINI İSTEDİ

K.Maraş katliamı ile ilgili olarak ortak bir açıklama yapan Siyasal Bilgiler Fakültesi ve Basın Yayın Yüksek Okulu öğretim üyeleri ve yardımcıları şu görüşlere yer verdiler:

"Katliam boyutuna ulaşan K.Maraş olayları demokratik hukuk devletini yıkmaya yönelik faşist güçlerin açık ve yaygın saldırıya geçtiklerinin son göstergesidir. Dış ekonomik ve diplomatik baskıların Türkiye üzerinde yoğunlaştığı bir sıraya rastlamıştır. Bu saldırılar karşısında tüm sorumlulara önemli görevler düşmektedir.

En büyük görev de Hükümetindir. Hükümet bu olayları ve benzerlerinin arkasında gizlenen karanlık güçleri teşhis ettiğini bir süredir söylemektedir. Demokrasiyi koruyup kurtarmanın tek çaresi özgürlük düzenini zorlayıcı olağanüstü yönetim yöntemlerine başvurmak değil bir an önce ve cesaretle teşhis edilen ve kamuoyunca da bilinen demokrasi düşmanı örgütlerin bağımsız yargı organları önünde hesap verir duruma getirmektir".

Boğaziçi Üniversitesi Yönetim Kurulu dün bir açıklama yaparak, saldırıları nefretle kınadıklarını belirtti.

EGE ÜNİVERSİTESİ: "TERÖR ODAKLARININ ÜZERİNE GİDİLMELİ"

Ege Üniversitesi Yönetim Kurulunun Cumhurbaşkanı ve Başbakana çektiği telgrafta, "Rejim düşmanlarının amaçları, demokratik yoldan elde edemedikleri devlet gücünü, iç savaşla ve ülkemizi kana boyayarak ele geçirmektir" denildi. Telgrafta, "Parlamentodan, Hükümetten ve tüm anayasal kuruluşlardan, artık gün ışığına çıkan kanlı terör odaklarının üzerine daha yürekli ve tutarlı biçimde gitmeleri" istendi.

BURSA TIP

Bursa Tıp Fakültesi Fakülte Kurulu da, Kahramanmaraş'ta meydana gelen olayları kınayarak, "Kendilerine milliyetçi diyen çeteler, Türk halkına saldırmış ve tarihte savaştığımız düşmanların yapmadığı mezalimi halkımıza reva görmüştür" dedi.

İŞÇİ VE MEMURLARIN PROTESTOSU

Ankara'da Et ve Balık Kurumunda çalışan işçiler ve memurlar da Kahramanmaraş'ta meydana gelen olayları protesto ettiler.

Ankara'da EGO yemekhanesinin önüne toplanan işçi ve memurlar Kontrgerilladan hesap sorulsun, "Alevi-Sünni bir olsun faşistler kahrolsun" sloganlarını atarak katliamı kınadılar.

İstanbul'da Kocasinan Vergi Dairesinde çalışan memurlar dün saat 13.30'da Maraş olaylarını protesto etmek üzere direnişe geçtiler. Memurların hemen hemen tümü katıldı.

DİĞER TEPKİLER

Ankara Belediyesinin CHP'li üyeleri de Ecevit'e çektikleri telgrafta Kahramanmaraş olaylarının sorumlularının MHP ve Türkeş olduğunu belirttiler.

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Erdal Atabek, "Olaylar, kışkırtmalara kapılmadan, ama cesaretle üzerine gidilerek önlenebilir" dedi.

DGB Başkanı Bülent Baş, dün yayınladığı bildiride, "Kontrgerilla ve ÜGD faşistlerinin üzerine yürünmesi ve hesap sorulmasını" istedi.

Dev-Genç Genel Başkanı Yasin Ketenoğlu, okulu idarelerini ve öğretim üyelerini faşist saldırılar karşısında aktif tavır almaya çağırdı.

ALMANYA'DA PROTESTO

Almanya'da Bonn şehrinde, Büyükelçi Vahit Halefoğlu'na verdikleri bildiride Türkiyeli işçiler ve öğrenciler, MHP ve faşist derneklerin kapatılmasını istediler. Büyükelçilik önünde yapılan protestoda, Alman Hükümetinin faşist derneklerin Almanya'daki faaliyetlerine son vermesi de istendi.

TRT-DER: TRT'nin sorumsuz haber yayını cinayet çetelerine yardımcı oldu

ANKARA(ANKA)

TRT-DER tarafından dün yapılan açıklamada, Kahramanmaraş katliamının faşist cinayet çetelerince planlandığı belirtilerek, "TRT'deki demokrasi düşmanları sorumsuz haber yayınlarıyla bu oyuna yardımcı oldular" denildi.

TRT'nin 22 Aralık gecesi haber bülteninde Kahramanmaraş olaylarının "karşıt görüşlü gruplar arasındaki bir çatışma" olduğu ve "sol görüşlü bazı kişilerin, sağ görüşlü kişilere ait işyerlerini tahrip etmeleri ile geliştiği" şeklinde tahrik edici bir haber verdiği hatırlatılan açıklamada şöyle deniliyor:

"TRT-DER olarak bu tuzağı ve demokrasi düşmanlığını teşhir etmeyi bir görev sayıyoruz.

"Bilinmelidir ki haber yayınlarındaki 'sağ-sol eğilimli' gibi bilimsel olmayan vehayata aykırı tanımlar devam ettikçe, TRT tahrikçilik sorumluluğunu yüklenmekten kurtulamayacaktır. Cinayet çetelerinin adını koymaktan kaçınan ya da bilime aykırı tanımlara sığınan TRT yönetimi, bu tarihi sorumluluğun bilincine varmak ve olayları doğru değerlendirmek zorundadır."

Altan Öymen: "K.Maraş'ta sinemaya bomba atanların, MHP'liler olduğuna dair deliller vardır"

● Sağlık Bakanı: "Kan götüren iki görevliyi öldürdüler"

CHP Grup Başkan Vekili Altan Öymen, Kahramanmaraş olaylarının başlamasına neden olan sinemaya bomba atılması olayında MHP'lilerin rolü bulunduğunu söyledi. Öymen, Ankara'da düzenlediği basın toplantısında şöyle konuştu: "Sinemadan çıkanların iddialarına göre, bu bomba solcu bir kişi tarafından konmuştur. Ancak, bombanın sağcı bir militan tarafından konduğu yolunda elimizde bazı deliller vardır".

Altan Öymen, K.Maraş'tan dönen Milli Eğitim Bakanı Nejdet Uğur'un verdiği bilgileri basına aktarırken Vali ile İçişleri Bakanı Özaydınlı'nın da Maraş'ta saldırıya uğradıklarını belirtti.

Altan Öymen K.Maraş'taki olayları şöyle anlattı:

"Sinema olayından sonra Endüstri Meslek Lisesinden iki öğretmen öldürülmüştür. Öğretmenlerin cenazelerinin kaldırılması sırasında çevrede bazı grupların biriktiği görülmüştür. Bu gruplar, cenazaye müdahale etmişlerdir. Bunlara "Peygamberin piçleri" dedikleri söyleniyor. Ve daha sonra cenazeye katılanlarla dışardan gelen gruplar birbirlerine girmişler ve çatışmada üç kişi ölmüştür.

"Şehrin büyük bir kısmında Sünniler oturmaktadır. Ancak Alevi vatandaşlar bazı mahallelerde topluca, bazıları ise dağınık bir şekilde yerleşmişlerdir.

"Cumartesi günü gruplar Alevilerin oturdukları mahallelere giderek öldürmeye başlamışlardır."

SAĞLIK BAKANI METE TAN

Sağlık Bakanı Mete Tan ise, CHP ortak grubunda yaptığı açıklamada, ölü sayısının 130'u aştığını belirtirken, kendisinin K.Maraş'a ancak beyaz gömlek giyerek girebildiğini söyledi. Mete Tan şöyle konuştu: "Biz gittiğimizde kentin girişindeki saldırganlara beyaz gömleklerimizi göstererek kente girebildik, ancak saldırganlar kan taşıyan aracın önünü keserek iki görevliyi öldürdüler."

Türkeş: "Yeni olaylar çıkacaktır"

ANKARA (ÖZEL)

K.Maraş'daki olaylarla ilgili olarak birçok kuruluş MHP'yi tertipçilikle suçlarken, MHP Genel Başkanı Türkeş, "göreceksiniz daha birçok olay çıkacak" diye konuştu. Partisinin Genel İdare Kurulu toplantısı sırasında bir basın toplantısı düzenleyen Türkeş, "Bu iktidarı düşürüp yerine tarafsız yeni bir hükümet kurmak artık kaçınılmaz olmuştur" dedi.

Türkeş, K.Maraş olaylarının Işık sinemasına komünistler tarafından yerleştirilen bir bombayla başladığı yolundaki iddiasını tekrarlayarak şöyle devam etti: "Hâlâ ve ısrarla Anayasada anarşiye karşı bir önlem olarak getirilen sıkıyönetimi ilan etmekten kaçınıyorlar".

Türkeş ayrıca herkesi Anayasanın başlangıç ilkeleri etrafında birleşmeye çağırdıklarını söyleyerek, Ecevit'in son konuşmalarının canilere hedef gösteren, milliyetçilere saldırıları hızlandıran nitelik taşıdığını iddialarına ekledi.

İzmir Milletvekili Genç: "MHP'nin artık meşruluğunu bile tartışmak gayri meşruluktur."

ANKARA(THA)

İzmir CHP Milletvekili Süleyman Genç, Kahramanmaraş'ta meydana gelen olaylarla ilgili olarak THA muhabirine verdiği demeçte "Türkiye'nin içinde bulunduğu koşullarda artık MHP'nin meşruluğunu tanımak bile gayrimeşruluktur" dedi.

Genç'in demecinde şu görüşler yer alıyor:

"Artık bu siyasi partinin kapatılması konusunda yargı organlarının görevlerini yapıp yapmadığı üzerinde ciddi şekilde kaygı duyulmaktadır.

Ayrıca gerekli dökümanların toplanıp yargı organlarına yardımcı olması gereken istihbarat örgütlerinin ve emniyet güçlerinin sorumluluklarını bir kez daha hatırlatmayı görev bilirim."

İki süper devlete, faşizme ve revizyonizme karşı mücadelede şehit düşen,

Mustafa Yüzbaşıoğlu ve Hacı Çolak

Kahramanmaraş'ta MHP'li faşistlerce öldürülmesinden doğan acımız büyüktür. Halkımızın başı sağ olsun. Kontrgerilla ve MHP'den hesap soralım.

TİKP TRABZON TEMSİLCİLİĞİ

Mustafa Yüzbaşıoğlu

Bitmez tükenmez mücadelede azmi ile bize sürekli örnek olmuştur. Anısını mücadelemizde yaşatacağız.

TRABZON'DAN MÜCADELE ARKADAŞLARI

AP GRUBU K.MARAŞ'TAKİ KATLİAMA SAHİP ÇIKTI

● Grup, Yürükselim mahallesine dinamit atarken ölen sağcıyı "Ulubatlı Hasan" olarak niteledi

ANKARA (ÖZEL)

AP Ortak grubunun dünkü olağanüstü toplantısı sonunda Maraş olaylarıyla ilgili olarak hükümet hakkında gensoru önergesi verilmesi kararlaştırıldı.

Grup toplantısında konuşan Ap Genel Başkanı Süleyman Demirel, "her gün meydana gelen olaylarla ilgili olarak milliyetçileri ve sağcıları suçlayacaksın, bunu bize de tasdik ettirmeye çalışacaksın, kimse yaptığı suçlamayı bize kabul ettiremez" dedi.

Maraş olaylarını izlemek üzere bu kente giden AP'li parlamenterlerden Adana Milletvekili Halit Dağlı, Maraş olaylarını anlatırken iki öğretmenin cenaze töreni sırasında orak çekiçli bayrak taşındığını, ve vatandaşın dinine peygamberine küfredildiği için olaylar çıktığını ve bu boyutlara ulaştığını iddia etti.

Çatışmalar sırasında Yürükselim Mahallesinde önceden hazırlanmış iki büyük beton kuleden Maraş'a makinalı tüfeklerle ateş edildiğini öne süren Dağlı bu konuda şunları söyledi:

"Yürükselim Mahallesinde bazı solcular asker elbisesi giyerek halka ateş etmiş, A 6 makinalı tüfekleri kullanmışlardır. Maraş'ın solcu YSE müdürü Yürükselim mahallesine YSE arabalarıyla silah taşıtmıştır.

Konuşmasında Maraş Valisi ile bir CHP milletvekili ve Maraş valisi ile İçişleri Bakanlığı arasındaki sert tartışmaları anlatan Dağlı Maraş valisini olaylar ve İçişleri Bakanının karşısındaki tutumundan dolayı övdü. Halit Dağlı konuşmasını bitirirken, "Sonunda bir sağcı elindeki bir dinamitle Yürükselim mahallesindeki bu ateş kulelerinden birini havaya uçurdu, sonra kendisi de öldü." demesi üzerine bazı AP'li parlamenterlerin, "O, Ulubatlı Hasan gibi şehit oldu, o şehidimizdir" dedikleri görüldü.

DEMİREL'İN SÖZLERİ

Daha sonra kürsüye geçen AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Maraş olaylarının Kars, Elazığ ve Malatya olaylarının bir devamı olduğunu söyleyerek sözlerini şöyle sürdürdü:

"Maraş olayları, bu olayların sonuncusu olmayacaktır. Olaylar ne zaman kendiliğinden sona ererse o zaman sona erer. Bugün Ardahan şer kuvvetlerinin eline terkedilmiştir. Sınırların dışındadır. Iğdır solcuların silah deposu haline getirilmiştir. Kars'ta iki mahalleden başkasına girilemiyor. Ölenleri sağcılar, milliyetçiler vurdu diyorlar. Maraş'ta soykırımı uygulandı diyorlar. Kim kime karşı soykırım uyguladı. İddialarıyla bizi de ortak etmek istiyorlar. Milliyetçi ve sağcılarla ilgili suçlamalarını bize tastik ettirmek istiyorlar. Suçlu kimse yakalarlar. Yaptıkları suçlamaları bize tastik ettiremezler."

Demirel daha sonra Maraş olayları nedeniyle hükümet hakkında grup kararıyla gensoru önergesi verilmesini önerdi. Öneri oylanarak kabul edildi.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Kışla gelen tenkil

Doğan Yurdakul

Fotoğraf, Maraş'ta olayların başladığı Cuma günkü gazetelerde yer aldı.

Ne muhabbet değil mi?

Celal Bayar Aydınlar Ocağında yaptığı konuşmada "Bu kış komünizm gelebilir" dediği zaman, bunun öyle "bu kış soğuklar erken gelecek" cinsinden bir uyarı olmadığını yazmıştık. Çünkü eski "komitacı", bu sözlerin ardından hemen eski ünlü sloganını ekliyordu: "Tenkil, tenkil, tenkil. Endonezya'daki gibi bir tenkil gerekli."

Fotoğraf, Türkeş'in konuşma yaptığı MİSK Genel Kurulunda çekilmiş. Hani Türkeş'in, "Komünistlere hayat hakkı tanımayacağız" dediği Genel Kurul.

"Endonezya tipi tenkil" isteyen Celal Bayar ve "hayat hakkı tanımayacağız" diyen Türkeş.

MİSK Genel Kurulunda kucak kucağa.

Manzarayı tamamlamak için bir Faik Türün eksik değil mi?

Eksik değil, senaryoda onun da yeri var.

Faik Türün, AP'nin Salı günkü Antep mitinginden sonra Adana'ya geçiyor. Burada bir otelde kapalı bir toplantı yapıyor ve karşısındaki AP ileri gelenlerine aynen şunları söylüyor:

"Yeni yılı hükümete ve solculara zindan edeceğiz. Hükümetin Mart ayına kadar işini bitireceğiz."

"Endonezya tipi katliam", "komünistlere hayat hakkı tanımamak", "yeni yılı solculara zindan etmek".

Bütün bu sözlerin Cuma gününden itibaren Maraş'ta eyleme geçirilmesi tesadüf müdür dersiniz?

Yoksa, faşist sürüleri, bu sözleri, "Bugün Maraş halkına hayat hakkı tanımayın" biçiminde bir emir olarak mı anlamışlardır?

21 Aralık günü öldürülen iki öğretmen arkadaşımızdan Mustafa Yüzbaşıoğlu son nefesinde katillerin isimlerini veriyor. "MHP'li Ömer Kayış, Mükerrem Sevim, Hamdi Kar"

Maraş'ta günlerdir yürütülen "Endonezya tipi tenkil"in başını ÜGD Başkanı Mehmet Leblebici çekiyor.

Başta Fabrikatör Hasan Balcı olmak üzere, MHP ileri gelenleri Maraş'a çevre illerden, Antep'den, Malatya'dan, Elazığ'dan, Çukurova'dan adam yığıyorlar.

Maraş olaylarından üç gün önce Antep'le Maraş arasında iki MHP'linin telefon konuşması:

– Maraş'a geleyim mi, zamanı geldi mi?

– Hemen şimdi değil, ben sana geleceğin zamanı söyleyeceğim.

Bu satırları tenkilin üçüncü gününde yazıyoruz. Olaylar hala yatışmış değil. Ölü sayısını tespit etmek mümkün değil.

Ellerinde Rus yapısı otomatik Klaşinkof tüfeklerle saldıran faşist sürüleri. Bu da bir başka ilginç benzerlik.

Demirel'e basın toplantısında Faik Türün'ün Adana'da yaptığı toplantıdan ve orada söylediklerinden haberi olup olmadığını soruyoruz. Aldığımız cevap:

Adana'daki otelden Maraş idare edilmez. Yeni failler bulmaya çalışmayın.

Adana Maraş Karayolundan dört saat. Tenkil yönetmek için Türün gibilere fazla bir mesafe değil.

Televizyondan, Maraş hastanelerinde bir deprem sonrası manzarası seyrediyoruz.

Arkasından Türkeş bütün pişkinliğiyle konuşuyor:

– Sıkıyönetim ilan etmiyorlar, DGM'leri kurmuyorlar.

"Bu kış komünizm gelecek" tahrikinin ne getirdiğini gördük. Kışın ilk günleri, Maraş halkına katliam getirdi, "tenkil" getirdi.

Ama kışla gelen, güneşle erir.

DÜNYA RADYOLARI K.MARAŞ OLAYLARINA ÖNEM VERİYOR

BBC RADYOSU:

"Türkiye'de demokrasi tehlikede

Kahramanmaraş'taki olayları birinci haber olarak veren BBC Radyosu, ölü ve yaralı sayısı konusunda resmi açıklamaları verdi. Radyo, Türkiye'de bir yıl içinde yediyüz kişinin öldüğünü belirterek, kargaşalığı önlemek için siyasi partilerin birleşemediğini ve son olayların Türkiye'de demokrasiyi tehdit ettiğini vurguladı.

FRANSA RADYOSU:

Radio France Internationale, TSİ 12.00 haberinde, geçtiğimiz hafta sonunda Kahramanmaraş'ta meydana gelen çatışmalarda 55 kişinin öldüğünü ve ordunun bölgede tetikte olduğunu söyledi.

NAZIM HİKMET'TE "OLUMLU ROMANTİZM"

Necati Güngör

Durup dururken, nereden çıktı şimdi bu "romantizm" lafı; üstelik de "olumlu" türü; üstelik de Nâzım'da... diyenler belki çıkabilecek...

Genel olarak hepimizin bir huyu vardır: Yüzeysel kalmak! Kimi zaman, kimi şeyler karşısında yüzeysel kalmak; bir olgunun yalnızca bize görünür yanıyla yetinmek; derinliklere, kaynaklara inmemek... Tarihi, ekonomiyi, toplumsal olayları, sanatı, insanı ve bir insan olan sanatçıyı kavrayışımızda çok olmuştur sanırım, yüzeyde kalışımız. (İşin kötüsü, hiç de kuşkulanmayız bu konuda kendimizden.)

Bize kalırsa, nice geniş yığınlara ulaşmış ve ulaşmakta olursa olsun, pek az kişi, Nâzım'ı bir sanatçı olarak kavrayabilmiştir. Yanılıyor muyum, bilmem? Çok beğeniriz, çok severiz, şiirleri dilimizden, kitapları kitaplığımızdan eksik olmaz. Hep onun gibi yazmalara özen duyarız, eğer böyle bir damarımız da varsa... Ama bu usta kişinin, o görkemli sanatı nasıl, hangi yollardan geçerek, hangi mayalarla yoğurarak, kimlerin ve hangi anlayışların sırtına basarak "inşa" ettiğini düşünmek, aklımızdan zor geçer. İşte bu "zor geçiş" nedeniyledir ki, özgün sanat tezgâhımızı kolay kolay kuramayız.

"Romantizm" sözcüğü geçince, hepimizde değilse de, çoğumuzda bir irkilme, peşin peşin bir "red" tavrı hemen kendini gösterir. Hani, kendine göre bir haklılığı da yok denilemez elbet, bu türden tavırların. Sözgelimi, Yahya Kemal'in romantizmi gerçekten tepkiye, karşı çıkmalara değer. İspanya içsavaşlarını Malraux, Dimov, Nenni, Hemingway, Kazancakis'lerle aynı yıllarda yaşayıp da, bir ortaelçi olarak "zil, şal ve gül"den başka bir şey görememiş, duyamamış, yazamamışsa kişioğlu; istediği kadar güzel şiirler söylemiş olsun, ona tepki göstermemek dürüstlük değildir zaten... Ama duyarlığımızı besleyen, bilincimizi keskinleştiren ve bizim kavganın en usta ozanı olan Nâzım Hikmet'ten geliyorsa birtakım kavramlar, onu anlamaya ve doğru kavramaya çalışmak, hele hele içinde yazmak dürtüleri bulunan bir kimse için, kaçınılmaz bir ödevdir, bize göre.

Örneğin, bu "romantizm" sorunu.

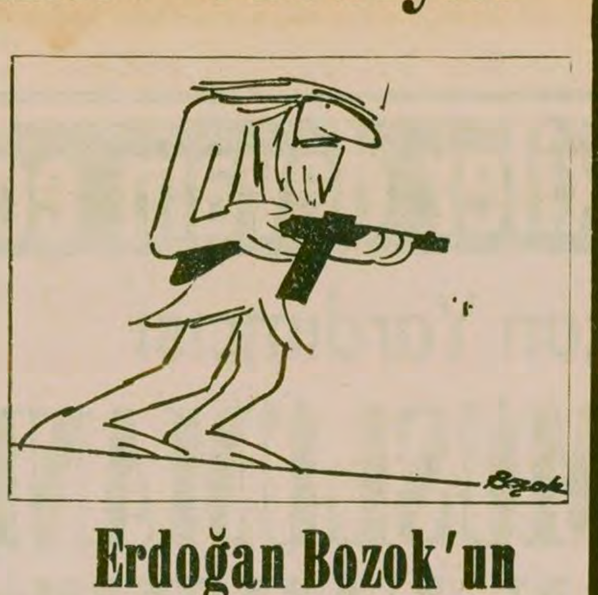
Bilmem ki, daha önce hiç aklımıza geldi mi, her dizesi bir avuç pınar suyu gibi bağrımızı serinleten bu çeşmenin ana kaynakları? (Daha çok kendi edebiyat kuşağımıza yöneltilmiş bir sorudur bu.)

Sözün kısası, Nâzım, bereketli duyarlıklarla yüklü şiirlerini yazarken, "romantizm"den de yararlanmış; bu mayayı kendi kabında yoğurup, kendi felsefesine göre yorumlayıp sanatına sindirmiştir. Onun bu konuyla ilgili düşüncelerini aynen aktarıyorum buraya: (Cezaevinden M.Fuat'a Mektuplar / De Yayınları, S. 146)

"...Romantizmi yerin dibine batıranlar vardır, göklere çıkaranlar da mevcuttur. Bütün bunları kitaplarda okumuşsundur. Bence, işin doğrusu şudur ki: 1. Bugünkü gerçek sanatkâr, insanlığın bütün mirasına sahip çıkmalıdır, klasiğine de, romantiğine de, sembolistine de, falanına da, filanına da. Bu sanat mirası bugünkü gerçek sanatkârın malı olmalıdır. İnkâr değil, tasnif etmeli, ayıklamalı, yaşayanı almalı. 2. Romantizmin de yaşayan tarafları vardır, çünkü insanoğlu, geniş halk kütleleri çok şükür ki bir tarafıyla, müspet manada romantiktir, yani ferden ve kütle halinde ve burjuva mantığına uymayan sevdalar çeker, o sevdalar uğruna ölebilir hattâ. 3. Eski romantik sanatkârlardan öyleleri vardır ki mürtecinin kuyusudur, öyleleri vardır ki gayet ileridir: Meselâ, derece derece, Puşkin'in ilk devresi, Victor Hugo, George Sand. Mürtecilerden meselâ: Châteaubriand, Hoffmann, falan filân. Hülâsa edersek, romantiklerde bir de muharririn aktif tarafı olduğunu da gözönünde tutarsak, bugünkü gerçek realist sanatkârların tabir caizse realist-romantik olduklarını görürüz. Gorki öyleydi, Şolohof da öyle, Aragon da öyle. Onlarla kıyaslanmak aklıma gelmez, fakat ben de öyle olmak istedim..."

Şimdi bir karakuşi mantık çıkıp da, romantizmi diriltmek istiyorlar, derse, hiç şaşmayın! Bu bir yana, yapıtlarındaki görkemli mimariyi hayranlıkla karşıladığımız Nâzım Hikmet'in yukarıya aldığım sözlerinden çıkaracağımız çok dersler var. Öyle sanıyorum... Her şeyi katı, softa, önyargılı bir kafayla kavramaya çalışıp da, hiç bir şeyin içinden çıkamadığımız şu dönemlerde özellikle.

Gökten indiği ileri sürülen inanç kitaplarından, Homeros destanlarına, Evliya Çelebi'den Yunus Emre'ye, Fuzuli'den Nâzım'a kadar her gerçek değeri önce anlayıp sonra kabul ya da reddetmeliyiz.

Erdoğan Bozok'un karikatür sergisi

Köksal Çiftçi

Erdoğan Bozok, Bebek Akbank Sanat Galerisinde bir karikatür sergisi açtı. Sergilenen yapıtlarında ülkemizin çeşitli toplumsal ve ekonomik sorunlarını ele alıyor.

Türkiye'nin bu usta mizahçısı aynı zamanda da kasaplık yapmakta, kasaplıkla karikatürcülüğü bir arada yürütmektedir.

1932 yılında dünyaya gelen Bozok'un başarıları sadece Türkiye ile sınırlı kalmamış, çeşitli ülkelerde de ödüllendirilmiştir. Tolantino'da "özel ödül" kazanan Bozok aynı kentteki bir yarışmada da "Şeref Diploması" almıştır. İtalya'daki Dünya Mizah Müzesine iki karikatürü alınan bu değerli sanatçının "Çizgiler" ve "Modern Çağ" isimli iki albümü vardır.

Çeşitli dergi ve gazetelerde kullandığı üslubu bu sergisinde de sürdüren Bozok'un, kendisini zam, elektrik, su, benzin kıtlığı ve buna benzer ekonomik sıkıntıları işlemekle sınırlaması doğru değildir. Bu usta çizerimiz halkın acil olan meselelerini ele alarak, onlara örneğin anarşi ve can güvenliği konusunda açıklık getirebilir, bu oranda da halkla kaynaşabilirdi. Kolayca anlaşılamayan stilize çizgi tekniği ile konu seçimindeki sınırlılık birleşince göze batar bir eksiklik ortaya çıkmaktadır.

Örnek olarak bir karikatürünü yayınladığımız Erdoğan Bozok'un bu sergisi 30 Aralık gününe kadar gezilebilir.

Bükreş'te bir "Türk Masalları Antolojisi" derlendi

Bükreş'te "Yıldırım Padişah" adı altında bir Türk Masalları Antolojisi yayınlandı. Kitapta, zengin Türk folklorundan 26 masal ile Eflatun Cem Güney, Tahsin Yücel, Aziz Nesin ve Tarık Dursun K'dan beş öykü yer aldı. Antolojiyi derleyen Doğu Dilleri uzmanı Viorica Dinescu, önsözünde Türk folklorunun zenginliğinden ve genişliğinden söz ederek, araştırma olanağı sağlamak için Pertev Naili Boratav ve Tahir Alangu'nun eserlerini kaynak olarak vermiştir.

Son yıllarda Başbakan Bülent Ecevit'in şiirleri, Nâzım Hikmet, Aziz Nesin, Yaşar Kemal ve Sabahattin Ali'nin eserleri Romenceye çevrilmiştir. Eugen Barbu, Veronica Porumbacu. D. Corber gibi yazarların Türkiye gezilerinin notları ile İon Micler'in fotoğrafları yayınlanmış, Ali Mustafa Mehmed'in "Türk Tarihi" ve Mehmet Ali Ekrem'in "Atatürk: Modern Türkiye'nin Kurucusu" kitapları da ilgi ile karşılanmıştı.

Yunus Nadi'nin "Kurtuluş Savaşı Anıları" kitap olarak çıktı

Atatürk'ün yakın arkadaşlarından gazeteci Yunus Nadi'nin "Kurtuluş Savaşı Anıları" geçtiğimiz günlerde kitap olarak yayınlandı. İttihat ve Terakki döneminin hesabını görmek için askeri mahkemelerin kurulduğu ve Bekirağa bölüğünün hapisane olarak hazırlandığı günlerle başlayan bu anılar hakkında kitabın girişi'nde şu açıklamalar yapılmaktadır.

"Kurtuluş Savaşı'nın gizli kalmış en ince noktalarının bilinmesine karşı kamuoyunda büyük bir istek vardır. Bu yazılar yayınlanmaya başladığı zaman, Mustafa Kemal'in ünlü söylevi henüz kaleme alınmamıştı. Ve o günlerde Yunus Nadi'nin bu anıları, "Söylev"in işlevini yerine getirmiştir. Yunus Nadi'nin bizzat yaşadığı olaylar, içine katıldığı savaşım ve büyük kurtarıcı Mustafa Kemal'le o zamanki çeşitli görüşmeleri, özelliğini ve özgünlüğünü hâlâ korumaktadır. Söylev'de bulunmayan kimi gözlem ve belgeleri de ayrıca bu anılarda bulabileceksiniz."

1924 ile 1925 yılları arasında bir gazetede zaman zaman yayınlanmış olan Yunus Nadi'nin bu anılarının ilgiyle karşılanacağı sanılmaktadır.

Mehmet Seyda

Afet Ilgaz

İrfan Yalçın

Adapazarı'nda "Günümüzde Roman" konulu bir açık oturum yapıldı

Geçtiğimiz hafta, Adapazarı TÖB-DER salonunda, "Günümüzde Roman" konulu bir açık oturum yapılmıştır.

Genç öykücü kuşağı yazarlarından Necati Mert'in yönettiği açık oturumda, Türkiye Yazarlar Sendikası'ndan şu yazarlar katılmışlardır: Mehmet Seyda, Afet Ilgaz, Yusuf Ziya Bahadınlı ve İrfan Yalçın.

Yapılan bu açık oturumun başlangıcında, üzerinde tartışılması istenilen konunun çok geniş boyutlu olduğu; konuşmaların, saptanan zamanın sınırlarını aşacağı gerekçesiyle, belirli roman sorunları üzerinde durulması önerilmiştir. Sunulan öneri oturuma katılan yazarlarca benimsenerek, özellikle "Romanda eleştirel gerçekçilik" ve "sosyalist gerçekçilik" konuları üzerinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Oturumun sonunda yazarlar, dinleyicilerden gelen soruları yanıtlamışlar ve Adapazarlı okurlara kitaplarını imzalamışlardır.

Abdurrahman Şeref'in "Tarih Konuşmaları" yayınlandı

Osmanlı Devletinin son tarih yazıcısı Abdurrahman Şeref'in "Tarih Konuşmaları" kitap olarak, Kavram Yayınları tarafından yayımlandı.

Özgün adı (Tarih Muhasebeleri) olan bu kitaptaki yazılar daha önce, "Saban" ve "Vakit" gazetelerinde çıkmıştı. Abdurrahman Şeref, bu konuşmalarında güncel olayların yanında tarihsel olayları da bir söyleşi biçimiyle kaleme almış; bu arada tarih bilgisine ve yaşam deneylerine dayanarak ilginç ayrıntıları günışığına çıkarmıştır.

'Tarih Konuşmaları"ndaki yazılar 1815'lerden 1920'lere dek uzanan bir dönemi kapsamaktadır. Osmanlı Devletinin son yüzyılını aydınlatması yönünden, bu alandaki çalışmalara da kaynaklık edeceği sanılan "Tarih Konuşmaları"nı Başbakanlık Arşiv Genel Müdürlüğü uzmanı Eşref Eşrofoğlu hazırlamıştır.

Günümüz Türkiye'sinde geçerliliğini hâlâ koruyan dış borçlar konusundaki Abdurrahman Şeref'in şu görüşlerini aynen alıyoruz: "Dış borçlanmalar çoğaldıkça faizleri de arttığından ve Devletin gelirini artıracak yararlı eserler ortaya konulmadığından ötürü bütçe açıkları da yıldan yıla kabarıyor, faizlerin ödenebilmesi için Maliye yeniden borçlanmalara gitmek zorunda kalıyordu... Bütçe açığı 1873 yılından sonra beş milyon liraya varmıştı. Bu miktar genel gelirin dörtte birine eşitti."

'Tarih Konuşmaları"nın ilgiyle karşılanacağı sanılmaktadır.

Mecidiyeköy Lion Kulübü, yeni bir ödül kurumu oluşturuyor

Mecidiyeköy Lion Kulübü, sanat dünyamızı ilgilendirecek yeni bir ödül kurumu oluşturuyor. İlk olarak bu yıl hikâye dalında verilecek olan ödülün, daha sonraki yıllarda çeşitli sanat dallarını kapsayacağı bildirilmiştir.

Mecidiyeköy Lion Kulübü'nün bu yıl vereceği hikâye ödülünün genel koşulları şöyledir:

Ödüle katılacak kitapların 1978 yılı içinde yayınlanmış olması gerekiyor. Ödüle, amatör ya da profesyonel bütün hikâyeciler katılabilecektir. Ödül kurulunun değerlendireceği kitaplar, Kulüp tarafından satın alınacaktır; ancak yazarlar dilerse, 1978 yılı içinde yayımlanmış olan kitaplarından ikişer tane gönderebilecekler. Değerlendirme sonunda birinciliğe değer görülen kitaba, on bin lira; başarılı görülen iki kitaba da, ikibin beşyüzer lira verilecektir.

Daha sonra basın aracılığıyla yazarlara duyurusu yapılacak olan bu ödülün daha sonraki yıllarda heykel, resim, seramik ya da başka tür sanat dallarında verilmek üzere, bir yönetmelikle kurumlaştırılacağı belirtilmiştir.

GENÇLİK, KATLİAMI GÖSTERİLERLE PROTESTO ETTİ

● öğrencilerin protesto gösterisini öğretim üyeleri ve öğretmenler destekledi

K.Maraş'taki devrimci öğretmenlerin öldürülmesiyle başlayan MHP'nin katliamı Ankara'da yüksek öğrenim kurumlarında ve liselerde gösterilerle protesto edildi. Gösterilere birçok yerde öğretmenler ve öğretim üyeleri de katıldı. Sahte solcular öğrenci kitlesindeki haklı bir tepkiye yol açan K. Maraş katliamından yararlanarak bir provakasyon ortamı yaratmaya çalıştılar.

K.Maraş katliamına karşı ilk tepki ODTÜ'den geldi. Üniversitede bir forum düzenleyen öğrenciler, "MİT, Kontrgerilla, ÜGD Kapatılsın", "Maraş katliamının hesabı sorulacaktır" gibi sloganlarla katliamı protesto ettiler. Öğrencilerin düzenledikleri foruma öğretim üyeleri ve işçiler de katıldı. Öğrenciler bir günlük boykot kararı aldı.

Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencileri de bir büyük anfide bir forum düzenlediler. Forumda katliamı kınayan konuşmalar yapıldı.

Forumda bir konuşma yapan Halil Berktay K. Maraş katliamının Türkiye çapında bir olay olduğuna işaret ederek katliamın ele başları olan MHP ve Kontrgerilla'dan hesap sorulmasını istedi. Forumda bir günlük boykot kararı alan öğrenciler daha sonra dağıldılar.

K. Maraş katliamı üzerine 60 kadar halkçı devrimci genç CHP Genel Merkezine üzerinde "faşist yuvalar dağıtılsın" yazılı bir pankart bıraktılar. Pankartlarda hükümetin katillerle mücadele etmesi gerektiğine dair yazılar yer alıyordu.

Kızılay'da bulunan Büyük Dersane öğrencileri de dersten sonra toplu halde dışarı çıkarak Maraş katliamını kınayan sloganlar attılar. "Kontrgerilla'dan hesap soralım" pankartıyla kısa bir yürüyüş yapan öğrenciler MHP'nin kapatılmasını istediler.

Hacettepe Tıp Fakültesinde de bir forum düzenleyen öğrenciler katliamı kınayarak bir günlük boykot kararı aldılar. Okulda yapılan forumdan sonra öğrencileri Hacettepe merkezine yürütmek isteyen sahte solcular provakasyon ortamı yarattılar. Öğrenciler Hacettepe merkezine doğru yürürlerken komandoların saldırısına uğradılar.

Ulus Endüstri Meslek, Mimar Kemal, Anıttepe, Cumhuriyet ve İncirli Lisesinde yapılan gösterilerlede K.Maraş katliamı kınandı ve birer günlük boykot kararı alındı.

MHP'nin K.Maraş katliamına karşı Ankara'daki liselerde de geniş çapta gösteriler yapıldı. 50. Yıl lisesinde bir forum düzenleyen öğrenciler katliamı kınayarak alevi sünni mezhepten halkın birliğini savundular. Forumdan sonra okuldan toplu halde çıkan öğrenciler yürüyüşe geçtiler. Yürüyüş sırasında "MHP ve Kontrgerilladan hesap soralım" "Maraş katliamının hesabı sorulacak" gibi sloganlar attılar ve bir günlük boykot kararı alarak dağıldılar.

Yapı Meslek Lisesinde bir forum düzenleyen öğrenciler de katliamı kınadılar. Sahte Solcular forumda kendilerinden başka kimseyi konuşturmayarak konuşmak isteyenleri engellediler. Öğrenciler okuldan toplu halde çıkarak yürüyüşe başladılar. Yürüyüş sırasında sahte solcular gereksiz yere polislere taş atarak polisin öğrenciler üzerine ateş açmalarına neden oldular.

Ankara Kız Lisesinde düzenlenen foruma öğretmenler de katıldı.

İSTANBUL

İstanbul'daki orta dereceli okullar ile üniversite ve yüksek okullarda Maraş'ta gerçekleştirilen katliamı kınamak amacı ile dün binlerce öğrencinin katıldığı toplantı ve yürüyüşler yapıldı. İstanbul Üniversitesi Yönetim Kurulu öğretime süresiz olarak ara verilmesini kararlaştırdı.

Sabahın erken saatlerinde başlatılan protesto toplantıları sonunda İstanbul'un birçok lisesinde öğrenime bir gün ara verildi. Katliamı protesto amacıyla öğrenime bir gün ara verilen okullar şunlar:

Suadiye Lisesi, Sağmalcılar Lisesi, Üsküdar Lisesi, Çağlayan Lisesi, Okmeydanı Ortaokulu, Bahçelievler Lisesi, Kartal Lisesi ve Kartal Akşam Ticaret Lisesi, Bayrampaşa Endüstri Meslek Lisesi, Motor Meslek Lisesi, Fındıklı Lisesi, Alibeyköy Lisesi, Jale Yeşilnil Lisesi, Maltepe Lisesi, Hasköy Lisesi, Osmaniye Lisesi, İzzet Ünver Lisesi, Kabataş Ticaret Lisesi, Şehremini Lisesi, Anadolu Lisesi, Eyüp Lisesi, Boğaziçi Behçet Kemal Çağlar Lisesi, Kuştepe Lisesi, M.Beyazıd Lisesi, Göztepe Akşam Ticaret Lisesi.

Kartal Endüstri Meslik Lisesi, Atatürk Erkek Lisesi Feriköy Lisesi, Kasımpaşa Lisesi....

İSTANBUL VE ANKARA'DA ORTA DERECELİ OKULLARDA ÖĞRENİME ARA VERİLDİ

Kahramanmaraş'ta meydana gelen olaylar nedeniyle, İstanbul ve Ankara'da orta dereceli okullarda öğrenime ara verildi. İstanbul'da orta dereceli okullar 27 Aralıka kadar, Ankara'da da 29 Aralık Cuma akşamına kadar kapatıldı.

PROTESTOLAR

Dün sabah İktisat Fakültesinin anfisinde İÜ'nün çeşitli fakültelerinde okuyan öğrencilerin katıldığı bir forum düzenlendi. Çok sayıda öğrencinin katıldığı forumdan sonra öğrencilerin bir kısmı Aksaray'a doğru yürüyüş yapmak istediler. Polis yürüyüşü önce engellemek istedi. Gerekli iznin daha sonra verilmesi üzerine saat 12.30'da Aksaray'a kadar katliamı kınayan bir yürüyüş yapıldı.

Vatan Mühendislik ve İktisat Fakültesi öğrencilerinin oluşturduğu kalabalık bir topluluğun da K.Maraş olaylarını kınamak amacıyla Vatan Caddesinde yürüyüşe geçtikleri, ancak polisler tarafından dağıtıldıkları öğrenildi.

Boğaziçi Üniversitesinde düzenlenen forumdan sonra öğrenciler Bebek'e kadar yürüyüş yaparak katliamı kınadılar.

Dün Eczacılık Fakültesinde de öğrenciler dersleri bir gün boykot kararı aldı. Dev-Sol ve Halkın Kurtuluşu gruplarının birbirlerine girmesi nedeniyle forum yapılamadı. Bunun üzerine devrimci bir öğrenci bütün öğrenci ve öğretmenleri katliamı protesto etmeye çağırdı. Daha sonra anfide Aydınlık gazetesi okundu. Yapılan kısa konuşmada K.Maraş'ta MHP ve Kontrgerilla yüzlerce yurttaşı katlederken sahte solcuların tekke kavgaları yüzünden forum yapılamayışı protesto edildi.

DİYARBAKIR'DA

Diyarbakır'daki bütün orta dereceli okullar ile üniversite ve yüksek okullarda da dersleri bir günlük boykot kararı alındı. Ayrıca çeşitli okul dernekleri de yayınladıkları bildirilerle katliamı protesto ettiler.

TUNCELİ'DE

K.Maraş'ta meydana gelen olayları protesto amacıyla Tunceli'de ilkokullar dışındaki tüm okullarda öğrenciler iki günlük boykota gittiler.

ESKİŞEHİR'DE

Eskeşehir'de Eğitim Enstitüsü, Eczacılık ve Kimya Mühendisliği Yüksek Okulu ile DMMA öğrencileri de katliamı protesto ederek bir günlük bovkot kararı aldılar.

DENİZLİ'DE

Denizli'de üç lisede 5 bin civarındaki öğrencinin de boykota başladıkları öğrenildi.

BALIKESİR DMMA'DA BOYKOT

Kahramanmaraş olaylarını protesto etmek amacıyla, Balıkesir DMMA ile Balıkesir Turizm ve İşletmecilik Yüksek Okulunda öğrenciler bir günlük boykot kararı aldılar. Öğrenciler okulda bir forum düzenleyerek, K.Maraş'taki saldırıları kınadılar.

Bursa İTİA'da da öğrenciler bir günlük boykot kararı alarak, derslere girmediler.

SALDIRILAR

Alibeyköy Meslek Lisesinde de sahte solcular, DLB üyesi öğrencileri okuldan atmaya çalışarak saldırdılar.

Öte yandan bazı okullarda okul dışından gelen sahte solcu grupların okulları işgal ettikleri görüldü. İstanbul Erkek Lisesine dışarıdan gelen Dev-Solcular okulun kapılarını kapatarak öğrencilerin çıkışını engellediler. Olay yerine gelen mavi bereliler öğrencilere anosta bulunarak okulu terketmelerini istediler. 100 öğrencinin gözaltına alındığı bildirildi. Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu da okul dışından gelen Dev-Solcuların işgaline uğradı. Sayıları 20-30 kadar olan zorbalar işgale karşı çıkan öğrencilere saldırdılar. Bu arada Ramazan Demirtaş adlı DGB üyesi de saldırıya uğrayarak başından yaralandı.

Saat 15.00'te sona eren işgalden sonra, 20'si kız olmak üzere, 95 öğrenci gözaltına alındı.

Öte yandan, Tatbiki Güzel Sanatlar Akademisinde de altı öğrenci gözaltına alındı.

SAMSUN'DA

Maraş katliamı Samsun'da Eğitim Enstitüsü başta olmak üzere bir kısım liselerde protesto edilerek derslere ara verildi. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu boykota katıldılar. Yapılan forumların sonucu düzenlenen yürüyüş polis tarafından engellenmek istendiyse de yürüyüş yapıldı ve 15 demokratik kuruluşun imzası olan bir bildiri dağıtıldı.

K.MARAŞ'TAKİ OLAYLAR ÜZERİNE, ÜNİVERSİTELER ÖĞRENİME ARA VERDİ

Ankara Üniversitesinin yayınladığı bildiride, olayların önlenmesi için bir an önce etkili önlemlerin alınması istendi. Ankara Üniversitesinde ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek okullarda Kahramanmaraş'ta meydana gelen olaylar nedeniyle öğrenime 2 Ocaka kadar ara verildi.

İstanbul Üniversitesinde de öğrenime süresiz olarak ara verildi.

Ege Üniversitesine bağlı tüm fakülte, akademi ve yüksek okullarda, Kahramanmaraş olaylarını protesto için derslere üç gün ara verildi.

Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akadamesi Yönetim Kurulu, K. Maraş'ta meydana gelen olaylar nedeniyle derslere üç gün ara verdi. Akademi Yönetim Kurulunun kararında, gecikmeksizin etkin önlemlerin alınması istendi.

"AZ ÖNCE BİR ÇATIŞMADAN KURTULDUK"

Baştarafı 1. Sayfada

deydi özellikle. Hava indirme Tugayına bağlı bir komando mangasının arkasına saklanarak silah seslerinin geldiği yöne ilerledim. Gittik, bir evin kapısının önüne kadar gittik. Bir cesetle karşılaştık. Külotunu indirmişler cesedin. üstümüze kurşun yağmaya başıadı. Sürünerek geri çekildik. jandarma da dahil. Ateş edilen ev belli olduğu halde, bazı güçler jandarmaya evlere girmelerinin yasak olduğunu söylediği için giremiyorlar.

Üsteğmen diyor ki, "Ben girmek istiyorum. Eve girip o pezevenklerin alnının çatına vururum. Ama bir askerim ölürse hesabını benden sorarlar." Evlere giremedikleri için saldırganlar dama çıkıyorlar ve takır takır sayıyorlar. Aleviler evleri terk etti. Buna rağmen dönmesinler diye evlerini cayır cayır yakıyorlar. Yatakların arasından çocuklar çıkıyor. Onları da öldürüp öylece yakıyorlar evleri. Sakarya Mahallesindeki o çatışmaya girdim, Üzerimize mermi yağdırdılar. Adamı gidip evinden alamadılar.

MORGDA YER KALMADIĞI İÇİN CESETLER MEZBAHAYA KONUYOR

Daha önce öldürülerek derelere atılan cesetleri dün geceden itibaren köpekler yemeye başladı. Bu cesetler morgda yer kalmadığı için, mezbahaya kaldırıldı. O mezbahanın soğutma cihazları var. Cesetler şurda burda koktuğu için mezbahaya kaldırıldı. Sonra size mezbahayı anlatacağım. Mezbaha cesetle dolu.

Mezbahadaki ceset sayısını 93 olarak verdiler. Ceset sayısı bu, ölü sayısı demiyorum. Fakat bu, 93'ün ötesinde ben, sadece sokaklarda 7 tane ceset resmi çektim.

Sabah bizim ekipten diğer arkadaş anlattı. Katiller yollarını kestiler onların. 14 kişi birden, Tercüman gazetesindeniz diyerek paçayı kurtarıyorlar. Biri, "Ben Alevileri vurdum, yarın 5-6 tanesini daha vuracağım" diyor.

İçişleri Bakanının basın toplantısını izledim. Bakan toplantıda olaylara hakimiz filan dedi, halbuki hakim falan değiller. Tuttum soru sordum. Geçiştirdi. Anadolu Ajansı güzel sordu. Efendim dedi, burada konuştuğumuz her yurttaş saldırının tek yönlü bir katliam olduğunu söylüyor. Siz çatışma gibi kelimeler kullanıyorsunuz. Efendim halkı tahrik etmeyelim" diye cevap veriyor. Halbuki bakan cesetleri sağda solda görüyor, olayı biliyor.

Basına sansür uyguluyorlar. Subaylar kabul ederse, onların arabalarının arkasına atlıyoruz. Kurşun yağmuru altında giriyoruz mahallelere. Mahallelere girmek de iş.

BİR KANLI PAZARDI YİNE

Dünkü notlarda Yürükselim'e Mağaralı'ya Serintepe'ye girmeye çalışacağım demiştim. Çabaladım, fakat girememedim.

Bir askeri araç (Vilayet çemberi) dışına çıkacaktı. Yalvardık üç arkadaş. "Bizi de aldılar. 150 metre gitmiştik ki, cadde ortasında kapkara bir yığınla karşılaştık. Yanmış, kömür olmuş. İki otomobil, buzdolabı, masalar, sandalyeler vb. Tümüyle tahrip edilmiş CHP binası. Kapıları, vitrinleri parçalanmış dükkanlar

Biraz ileride, köşe başlarını tutmuş yirmili otuzlu gruplar görüyoruz. Arabada birlikte olduğumuz üst çavuş "Görüyormusunuz, elleri silahların kabzasında" diyor. Biraz ileride asker kümeleri de var. "Niçin müdahale edilmiyor?" diye soruyorum. Ses yok...

Aynı tür gruplaşmalara az ileride yine rastlıyoruz. Onlar da silahlı. Daha ileri gidemiyoruz. Gazeteci olduğumuzu anlıyorlar. Öfkeli bakışlarla yaklaşıyorlar. Üst çavuş, geri döneceğimizi söyledi. Zorbalıkları önleyemiyoruz, aracın içinde, dönüyoruz.

Az sonra Kıbrıs meydanından "Kahrolsun komünistler" çığırışları ile silah sesleri yükseldi. Üçyüz kişilik bir grup ellerinde silahları, sopaları vilayete yürüyordu. Askeri birliklerle karşılıklı silah ateşi onbeş dakika sürdü. Onbinin üzerinde mermi yakıldı. Vilayet önünden püskürtülen gruplar mahallelere çekildiler.

11.45'te silah sesleri dört bir yandan yine yükselmeye başladı. Sakarya Mahallesini alev, duman, dinamit ve otomatik makinanın kustuğu taraka sesleri kapladı. Hemen ardından çığlıklar:

— Yanıyoruuuuz.! Kurtarın, çocuklarım ölüyooor...

— Aaaahhhh...!

— Yetişiiiin...!

Çığlıklar sürerken ara sokaklardan, kucaklarında bebeleri ayakları çıplak, üstleri başları kan içinde ana babalar sökün etmeye başladı. Vilayete sığındılar ve önlerine ilk çıkanın ayaklarına kapanıp yalvarmaya başladılar:

— Evimizi yaktılar.. Çocuklarım içerde.. Kurtarın onları..

— Adamımı vurdular.. Bebeleri sokakta kaybettim . Allahını seven kurtarmaya gelsin..

Birden köşede beliren bir kadın göğsünü dövüyor, dizlerini dövüyor, saçlarını yoluyor. Askerlere koşuyor. Kollarından tutup bir yerlere götürmeye çalışıyor. Aynı anda o meydana doğru kurşun yağıyor. Sinmiş olduğum duvarın dibinden fırlayarak ve çömelik durumda koşarak fotoğraf çekmeye çalışıyorum. Yüreği yaralı kadın ellerini kaldırarak benim üzerime yürüyor. Gözlerinde, acının verdiği parlak bir öfke. Vurmaya çalışıyor bana. Yana çekiliyorum ve kollarından tutup atış menzilinden çıkalım diyorum. Bir iki asker, polis kollarına girip götürüyorlar. Aynı şekilde bir adam şakağından boynuna tüm yüzü, koyu kan. Yalpalayarak yürüyor. Bir genç kız geçiyor aynı durumda.

Dört bir yandan "Vilayet çemberi" ne doğru koşan yaralılar.

Bir anda ana baba gününe dönüyor, vilayet koridorları. AP'li CHP'li milletvekili, senatör, bakan kimi bulurlarsa yakalıyorlar.

—Çocuklarımızı ailelerimizi kurtarın.

Yakarışlar giderek öfkeli taleplere dönüşüyor.

— Ne diye seçtik sizi. Bizim evlerimiz çocuklarımız yanıyor cayır cayır. Gidin kurtarın onları. Bu görüntüler onlarca kez tekrarlanıyor. Biri sarılıyor boynuma.

— Ben seni yolda tanıyamamıştım. Elinde birşeylerle koşup beni hedef alıyordun. Başka şey zannettim. Duydum ki sen Aydınlık'tan mışsın. Sen beni tanıyamazsın, ama ben seni tanırım. Nihayet kurtardım ailemi çocuklarımı.

Tekrar sarıldık. Gözlerimiz doldu. Kaldık. Yaklaşık altı saat aralıksız süren silah, çığlık dinamit, hıçkırık sesleri çınladı kulaklarımızda. Tümüyle yaşadığımız bir kanlı Pazar geride kaldı. Ayrıntıları yarın vermeye çalışacağım

GAZİANTEP, ADANA, KADİRLİ, TARSUS VE İSTANBUL'DA 9 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

HABER MERKEZİ

Şehirde önceki gece meydana gelen iki ayrı olayda bir işçi ile bir öğrenci tabanca ile vurularak öldürüldü.

Nuri Bozkurt adlı Yaykur öğrencisi önceki gece saat 20.30 sıralarında Bahçelievler semtinde silahlı bir grubun saldırısına uğrayarak yaralandı. Başından kurşun yarası alan öğrenci olay yerinde öldü.

● Öte yandan saat 21.00 sıralarında İsmail Kara adlı mobilya işçisi Minippaşa Caddesinde bir otomobilden açılan yaylım ateşi sonucu ağır yaralandı. Yaralı işçi hastaneye kaldırılırken öldü.

ADANA'DA

Sümer Mahallesinde otomatik silahlı beş kişi, yaylım ateşine tuttukları bir pastahanede 3 kişiyi öldürüp, 2 kişiyi de yaraladılar.

Sümer Mahallesinde Hasan Koç'a ait Duru pahsatahanesine otomobille gelen üzerleri parkalı 5 kişi, pastahaneyi otomatik silahlarla taradılar. Olayda pastahanede bulunanlardan Şenol Cirit ve Ahmet Tanrıtahir olay yerinde, pastahane sahibi Hasan Koç ise kaldırıldığı hastanede öldü. Açılan ateş sırasında Arif Ceylan ve Rıfat Sürücü isimli iki yurttaşın da yaralandığı belirtildi.

● Adana Kadirli İlçesinde faşistler son günlerde saldırılarını artırdılar.

Dün sabaha karşı TÖB-DER Şubesine patlayıcı madde atıldı. Öğleden sonra da Diş doktoru Vedat Güvenoğlu'nun muayenehanesine gelen bir kişi, Diş Doktoru Vedat Güvenoğlunu tabanca kurşunlarıyla tarayarak öldürdü. Olayda muayenede bulunan Mustafa Mor adındaki bir öğretmen de ağır yaralandı.

● Öte yandan bir süre önce uğradıkları silahlı saldırıda oğlu ölen ve ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılan Mehmet Fetullahoğlu, dün tedavi edildiği hastanede kurtarılamayarak öldü.

● Şehrin çeşitli semtlerinde polisin yaptığı aramalar sonucu Ali Köse ve Faruk Sert adlı lise öğrencilerinin üzerinde iki tabanca bulunduğu ve öğrencilerin tutuklandıkları bildiriliyor.

TARSUS'TA

Tarsus'ta sabah saat 04.00 sıralarında Emekçiler Derneği Başkanı akşama doğru da saat 16.20 sıralarında MHP eski İlçe Başkanı vurularak öldürüldü. Tarsus Emekçiler Derneği Başkanı İskender Özkul sabah işine gitmekteyken Özgür taksi terminali önünde pusuya düşürülerek vurulduğu bildirildi. Çukurova Tıp Fakültesine kaldırılan Özkul kurtarılamayarak öldü.

Aynı gün eski MHP İlçe Başkanı olarak bilinen Ali Tüzelli lokanta içersine giren kişiler tarafından kurşunlanarak öldürüldü.

İSTANBUL'DA

Beşiktaş Ihlamurdere Caddesinde bulunan Kardeşler Kıraathanesinde garsonluk yapan Adil adlı bir genç, kahve önünde dururken bir otomobilden açılan ateş sonucu öldü.

● Atatürk Eğitim Enstitüsüne patlayıcı madde atıldı. Atılan patlayıcı maddenin okulun girişindeki müracaat bölümünde hasar yarattığı bildirildi.

● Şehremeni'de dün meydana gelen üç olayda üç kişi yaralandı.

İlk olay sabah saat 8 sırasında Şehremeni Lisesinde sınıfa giren Yakup Uçar adlı öğrenci silahlı 4 kişinin açtığı ateş sonucu yaralandı.

Aynı saatlerde Millet Caddesinden Aksaray'a giden Hasan Sütiçer yüzleri maskeli bir grup tarafından durduruldu. Hasan Sütiçer'e "Sağcımısın, solcumusun" diye soran yüzleri maskeli kişiler daha sonra ateş açtılar

Vatan Caddesinde de kimliği saptanamayan bir kişi yaralı olarak bulundu.

TUNCELİ MAZGİRT'TE

Mazgirt ilçesi Akyazı bucağı orta okul öğretmeni Veysel Kılıç 4 gün önce bir minibüse bindirilerek kaçırıldı.

Yetkililer, okul önünde zorla minibüs'e bindirilerek kaçırılan öğretmenin hayatından endişe edildiğini belirttiler.

TURGUTLU'DA

Turgutlu'da tuhafiyecilik yapan sadık Çelikkollu adlı bir genç önceki gece kurşunlanarak göğsünden ağır yaralandı.

TELEVİZYON

18.30 HABERLER

18.33 FLANDERLERİN KÖPEĞİ
Çizgi dizisinin 9. bölümü yayınlanacak.
19.00 FOLKLOR

19.30 ÇAĞDAŞ YORUMCULAR

20.00 BİR KONU, BİR KONUK
22 Aralık'ta İstanbul'da toplanacak Laiklik Kongresi dolayısıyla "laiklik" üzerine bir söyleşi sunulacak. Jülide Gülizar'ın konuğu Prog. Reşat Kaynak.

20.30 HABERLER

21.10 BEŞ DAKİKA (Muhtar Emmi)
Kırsal kesimden gelen birçok mektupta muhtarlardan yakınılması üzerine, "iyi bir muhtar nasıl olmalıdır" konusunun tartışıldığı bir yapım hazırlanmış. Oynayanlar: Savaş Yurttaş, Metin Bilgin, Metin Coşkun, Şükrü Üstün, Yapım Yavuz Tarakçıoğlu. Yönetim: Ayhan Karapars.

21.15 KAPALIÇARŞI (II)
Belgesel programın ikinci bölümü yayınlanacak.

21.45 TV OYUNU (Dön Bana)
Programda Amerikalı oyun yazarı William Inge'in "Dön Bana" adlı yapıtı sunulacak. Başrollerini Laurence Olivier, Joan Woodward ve Nicolas Campbell'in paylaştıkları yapıtta, bir karı koca ile onların yanında kalan üniversite öğrencisi bir genç kızın ilişkileri konu ediliyor.

23.15 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.02 Akşama Doğru
16.01 Çocuk Bahçesi
19.00 HABERLER
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar
21.20 Tangolar
22.40 Türküler
23.00 HABERLER
23.40 Türküler
00.02 Programlı Müzik
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış
09.00 Olayların İçinden
09.45 Sabah Konseri
10.50 türküler
11.35 Şarkılar
12.20 Bilim ve Hayat
12.40 Çeşitli Sololar
13.15 Hafif Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
16.05 Hafif Müzik
16.20 Arkası Yarın
17.00 Deneysel Müzik
18.50 Hafif Müzik
20.00 Küçük Koro
20.30 Olayların İçinden
21.35 Bizden Sesler
22.00 Türküler Geçidi
22.30 Solistler Geçidi
23.00 Küçük Konser
23.35 Saz Eserleri
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
08.00 Sabah İçin
09.00 Barok Müzik
10.00 Çağdaş Sanatçılarımız
11.00 Öğleye Doğru
13.00 Konser Saati
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
19.00 Senfonik Müzik
20.30 Caz Müziği
21.00 Çağdaş Sahnede Müzik
22.00 Müzik Takvimi
23.00 Gecenin Getirdikleri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

YORUM

Demirel suça ortak oluyor...

Baştarafı 1. Sayfada

lahlanmışlar. Zaten iki öğretmeni de, öğrenciler kızgınlık nedeniyle herhangi bir siyasi sebep olmadan öldürmüşler.

AP milletvekili Turgut Toker de, "Kardeşlerimiz üç gündür savaşmaktadır" diyerek saldırganların yanında olduğunu söylüyor.

Şimdi AP. milletvekillerine sormak gerekir. Maraş'ta yüzlerce yurttaşı, muhasara altındaki Yürükselim mahallesindeki insanlar mı öldürmüştür? Vilayete kadar saldırıp, güvenlik kuvvetlerine meydan okuyan Yürükselim mahallesi halkı mıdır? "Kahrolsun Komünistler, Komünistlere ölüm" diye bağırarak ortalığı yakıp yıkanlar solcular mıdır?. Bir evde 17 yurttaşı gözünü kırpmadan sırf Alevi olduğu için öldürenler devrimciler midir?

Olaylar halkın gözü önünde cereyan etti. İki devrimci öğretmeni kimlerin öldürdüğünü, vurulan öğretmenlerden biri ölmeden önce isim vererek açıkladı. Cinayetleri MHP'nin işlediğini bilmeyen yoktur. Bazı gerici yazarlar açıkca bu olayların "halkın patlaması ve tepkisi" olduğunu söyleyerek, saldırıyı, cinayetleri haklı göstermeye çalışıyorlar.

Demirel'in de olaylara karşı tutumu aynıdır. O da saldırıyı savunmakta, katillere cesaret vermektedir.

AP Genel Başkanı bu tutumuyla MHP'den elini çekmediğini ilen etmektedir. O hâlâ iktidar olabilmek için ve CHP'yi sıkıştırabilmek amacıyla yalan ve iftira yoluna başvuruyor. AP Başkanı çöküşe giden Bozkurtun koruyuculuğunu yapmaya devam ediyor. MHP'liler cinayetler işliyor, memleketi kana boğuyor. Demirel de yüreği sızlamadan bunlara güç veriyor.

Umutsuzluğun verdiği çılgınlık içindeki Türkeş yeni katliam çağrıları yapacak kadar gözü dönmüş durumdadır. Darbe yapabilirse darbe, o da olmazsa yeni cinayetler.

Bu çılgınlığın sonunun iyi olmayacağı şimdiden belli olmaktadır. Bütün bunlar ülkemiz üzerinde planları olan iki süper devletin işine yarıyor, Türkiye'yi güç durumda bırakıyor. Özellikle Sovyetler Birliği, faşistlerin yarattığı kargaşalığı ellerini ovuşturarak seyrediyor. Kıbrıs sorunu askıda kalıyor.

Bütün bunlar da Demirel için bir mana ifade etmiyor. Demirel bu tutumuyla, olaylardan acıyla yüreği burkulan milyonlarca AP'linin de duygularına ters düşmektedir. Kaderini çökenle birleştirmek kimseye hayır getirmediği gibi, Demirel'e de getirmeyecektir.

— Mahallelere çekilen MHP'liler silah yığınağı yapıyor...

Baştarafı 1. Sayfada

bet, Dersizevleri Semtinde ve Türkoğlu ilçesi civarında bütün gece boyunca toplantılar yaptılar. Sokağa çıkma yasağı halen MHP'lilerin toplu olarak bulunduğu mahallelerde uygulanmıyor. Jandarma ve askeri birliklerin bu mahallelere girmemesi, MHP'li elebaşıların rahatça çevre köylere kaçmasına imkan veriyor.

K. Maraş'ta askeri harekâtın büyük ölçüde tertipçilerin verdiği bilgilere dayanılarak yürütüldüğü bildiriliyor. Yetkililer üç gündür saldırıya uğrayan ve evlerinde mahsur kalan yurttaşların verdikleri bilgilere, yaptıkları ihbarlara itibar etmiyor. Bu taraflı tutum, yurttaşların ve ildeki CHP yöneticilerinin tepkisine yol açıyor.

Bu arada TİKP İl Başkanı Avukat Haydar Güngör'ün evi ikinci kez arandı. Aramayı yapan binbaşı, Güngör'ün kaldığı evden ateş edildiğini ve buradan sürekli telefon konuşması yapıldığını öne sürdü. Av. Güngör MHP'lilerin saldırıları karşı yeterli önlem alınmazken, mahsur kaldığı evden çeşitli gazetelere olaylar hakkında bilgi vermesinin evinin aranmasına gerekçe olarak gösterilmesini hayretle karşıladığını belirtti. TİKP İl Başkanı üç gündür kimlerin ellerinde otomatik silahlarla, bombalarla dolaştıklarının ve halka kan kusturduklarının belli olduğunu da söyledi. Bu gelişmeler askeri harekatı yöneten komutanlar arasında tertipçilerle işbirliği yapanlar olduğu kanaatini güçlendirdi.

Kahramanmaraş'ta dün "girilemeyen sokaklara" girilmeye başlanmasından sonra ölü sayısının hızla yükseldiği görüldü. Mahallelerdeki yangın söndürme çalışmalarına katılan bir itfaiye eri, güvenlik kuvvetlerinin bu mahallelerde 250 civarında ceset gömdüklerini söyledi. Bu mahallelere girildikçe, yol ortalarında ve evlerde kurşunlanarak öldürülmüş insanların cesetlerine rastlanıyor. Kahramanmaraş'ta ölü sayısı hakkında kesin bir rakam verilememekle birlikte, bu sayının resmi açıklamaların çok üzerinde ve yüzlerce olduğu bir gerçek.

Üç gündür devam eden olaylar yüzünden fırınların çalışmadığı ve dükkanların açılmadığı şehirde yiyecek sıkıntısının had safhaya ulaştığı bildiriliyor.

Öte yandan yer yer silah sesleri geliyor ve yanan evlerden dumanlar yükselmeye devam ediyor.

Bu arada Yenimahalle'deki katliamdan önce bir polisin saldırganlara torbalarla silah dağıttığı öğrenildi. Saldırılarda yer alanların birçoğunun yabancı olduğu da saptandı.

SAAT SAAT OLAYLAR

K.Maraş'ta bulunan muhabirlerimiz, önceki geceden itibaren gelişen olayları şöyle aktardılar:

Saat: 22.30

Askeri birlikler Kuyucak ve Yusuflar Mahallesi Mağaralı semtinde akraba oldukları saptanan 16 kişinin cesedini daha buldu. Öldürülenlerin beşinin kadın, birinin polis olduğu bildirildi ve bu yurttaşların kimlikleri şöyle açıklandı:

Yusuf Levent, Ali Ekinci, İsmail Nergis, Zeynep Nergis, Mehmet Ünver, Melik Ünver, Döndü Ünver, Gülsüm Akırmak, Hasan Akırmak, Ali Yılmaz, Hatice Yılmaz, Hüseyin Yılmaz, Veli İşbilir (polis)

Bu arada güvenlik kuvvetlerinin çeşitli semtlerde yaptıkları aramalarda çok sayıda yabancı kaynaklı otomatik silah ele geçirildiği de öğrenildi.

Saat: 22.45

Kayseri'den gelen hava indirme tugayının göreve başlamasından sonra silah seslerinde bir azalma oldu. Şehrin bir süre sönen ışıkları tekrar yandı. Güvenlik kuvvetlerinin K.Maraş'ın birçok kesiminde operasyonlara giriştiği bildirildi.

Bu arada K.Maraş hapisanesinin şehir dışından gelen gruplarca basılacağı ihbarının alınması üzerine, hapisane önündeki güvenlik önlemleri artırıldı.

Dünkü gelişmeler

Saat: 01.30

Şehre yeni birlikler geldi. Birliklerin 20 cemse dolusu olduğu söyleniyor. Bunlar şehrin her yerini kuşattılar. Şu anda sessizlik var.

— Öğleden sonra çatışmaların olduğu mahallelerde durum nasıl?

— Son haber, Yenimahalleden 16 ölü çıkarıldığı.

— Ölü sayısını kaç olarak tahmin ediyorsunuz?

— Resmi açıklamaların çok üstünde olduğu aşikar. Bildirdiğimiz 500 sayısına yaklaştığı anlaşılıyor, gelen haberlerden.

— Hapisaneye saldırı ihbarı yapıldı.

— Yok, şu anda mümkün değil, şehir askeri birliklerle çevrili. Ortalıkta şimdi sadece askerler görülüyor.

— Yürükselim'de durum nasıl, ölü sayısı kaç?

— Kesin olarak saptanamıyor, sokağa çıkma yasağı var. Evlerde bazı ölülerin koktuğu, özellikle yananlardan kesif bir koku yükseldiği bildiriliyor.

— Mahallelerde yiyecek durumu nasıl?

— Yiyecek yok. Hiç bir şey vermiyorlar. Açız mesela biz. . . Evde biraz un vardı, onunla idare ediyoruz. Askerlere ekmek getirdiler, sadece onlara dağıttılar.

— Köylerden bir haber var mı? Çatışmaların köylere doğru yayıldığı söyleniyor.

— Çokyaşar diye bir köy var, orada çatışma olmuş. Başka bir haber gelmedi. Yalnız bir de Antep yolundan gelenlere faşistlerin saldırdığı şeklinde bir haber geldi bize.

— Elbistan'dan MHP'liler geldi diye bir haber var, ne diyorsunuz?

— Öyle bir şey yok. . .

Saat: 05 15

MHP'lilerin Dumlupınar, Sakarya, Kümbet, Fabrikalar, Andırın yolu üzerindeki Dersizevleri mıntıkalarında ve Türkoğlu ilçesi civarında bütün gece toplantı yaptıkları haber alındı. Buralarda toplanan MHP'lilerin üslendikleri bu bölgelere çevre köylerden silah yığınakları yaptıkları bildirildi. Saldırganların toplandığı bu yerlerde güvenlik kuvvetlerince alınmış bir tedbir yok.

Halk MHP'nin yeni saldırılarını önlemek için derhal tedbir alınmasını, bu toplanma ve yığınak noktalarının dağıtılmasını, elebaşıların ve canilerin yakalanmasını talep ediyor. Hükümet ve ilgilileri uyarıyoruz. MHP yeni saldırı ve katliamlara girişebilir.

Saat: 08.30

Yürükselim'e askeri birlikler girdi. Havaya ateş ederek herkesi evlerine tıkıyorlar. K.Maraş girişinde, Türkoğlu taraflarında ve çeşitli köylerde faşistlerin yollar üzerinde toplandığı haber veriliyor. Mahallelerden ölüler çıkartılıyor. Daha girilmeyen mahalleler var. Namık Kemal'de, Yürükselim'in üst tarafında yanan yerler var. Buradaki ölüler henüz toplanmadı. Halk açlıkla karşı kaşıya. Üç gündür ekmek yok. Kimse ne yapacağını bilemiyor. Komandoların bazı mahallelerde toplandıkları ve silah yığınağı yaptıkları, çevre köylerden bunların bulundukları yerlere silah sevkiyatının olduğu bildiriliyor. Faşistlerin bulunduğu mahallelere asker henüz girmedi. Sokağa çıkma yasağına rağmen, bu, faşistlerin üstlendikleri mahallelerde uygulanmıyor. Şehrin çeşitli verlerine istedikleri gibi girip çıkabiliyorlar.

Silah ve adam sevkiyatının daha çok çevredeki sunni halkın oturduğu köylerden yapıldığı bildiriliyor.

Saat: 10.00

Vali Tahsin Soylu dün sabah yaptığı açıklamada ulaşılamayan mahalle kalmadığını öne sürdü. Vali, ölenlerin sayısının 80 olduğunu, bunların kimlikleri tespit edildikten sonra yakınlarının da katıldığı dini törenle askerler nezaretinde toprağa verileceklerini belirtti.

Vali Soylu şehirdeki ekmek ve yiyecek sıkıntısını önlemek amacıyla Adana, Gaziantep ve Adıyaman'dan yardım istediklerini, bir Kızılay ekibinin de Ankara'dan yola çıktığını bildirdi.

Saat: 10.30

Sünnilerin çoğunlukta olduğu mahallelerde, ölülerini toplamak isteyen alevi yurttaşlara ateş ediliyor. Öte yandan bazı ailelerin ortalığın biraz yatışmasından sonra evlerindeki ölülerini teslim edecekleri bildiriliyor.

Kızılay'ın K.Maraş'a 500 battaniye ile 1000 çadır gönderdiği öğrenildi. Ayrıca bir seyyar hastane ile 2500 kişiyi doyuracak bir seyyar mutfak hazırlandığı da açıklandı.

Saat: 11.45

TİKP İl Başkanı Haydar Güngör haber merkezimizi arıyor ve son gelişmeleri anlatıyor:

"Bizim mahallede arama yapıyorlar, Yürükselim'de. Tek tek evleri ve insanları didik didik arıyorlar. Öbür mahalleler, faşistlerin olduğu taraflar rahat tabi. Ne arama var, ne bir şey. Saldıran onlar, yakıp yıkan kurşunlayan onlar. Yakılan bu mahalleler. Oraya hiç bir şey yapılmıyor. Saldırıya uğrayan mahalleleri arıyorlar.

Bir komando yüzbaşısı var. Aramaya girdiği yerde, "Konuşmayın, yere sigaraları atın" diye tehdit ediyor milleti. Sakin burası. Cenazeleri topluyorlar. . .

— Çatışmaların köylere sıçradığı söyleniyor? Siz ne diyorsunuz?

— Bizim bu konuda pek bilgimiz yok. . .

— Bir Alevi köyünde çatışma çıktığı söyleniyor?

— Söylenti olabilir. Tansiyonu yükseltmek, olayları daha büyük boyutlara ulaştırmak için böyle diyebilirler.

Son durumda şehirde bir sessizlik var. Askeriye şehrin ana caddelerine hakim durumda. Bir de bu saldırıya uğrayan Yürükselim Mahallesini kontrol altına aldılar. İçindeler, arama yapıyorlar. Faşistlerin bulunduğu mahallelerde bir serbesti var gene. Gitmediler. Ne arama ne bir şey. Adamlar serbest serbest dolaşıyorlar. Silahları varsa kaçırdılar, adamları varsa kaçırdılar.

— Size yardım ulaştı mı? Erzak geldi mi?

— Hayır gelmedi. Millet aç ve perişan.

— Siz dolaşabiliyor musunuz Yürükselim'de?

— Hayır biz dolaşamıyoruz. Şöyle yaptılar: Geldiler, evdeki bütün insanları tek tek arayarak dışarı çıkardılar, sokağa. Ondan sonra da evi didik didik ardılar. Özellikle bizim bulunduğumuz yerin üzerinde çok durdular, burayı çok fena bildirmişler. İşte makinalılar var, bilmem ne. Telefonla irtibat kurdular. Bütün işleri orası yönetiyor diye. O nedenle burayı çok aradılar. Gelen binbaşı şöyle dedi: "Yahu burayı çok yaman bildirdiler. Biz bile buraya zor geldik. Böyle bildirdiler. Oysa böyle bir şey yokmuş."

- İstihbaratlarını öbür tarafa dayandırıyorlar, demek ki.

— Onlara itibar ediyorlar. Onların haber kaynaklarına itibar ediyorlar. Bu, çok önemli. Hep faşistlerin dediği şeyler yerine geliyor. Haber kaynakları içerisinde adamların eli var.

— Öğrendiğimize göre askerler olaylara müdahale etmiyorlarmış.

— Öyle, öyle. Askerler boyunlarını büküyorlar. Biz saldırıya uğradık. Neden bizi arıyorsunuz, gidip öbür tarafı neden aramıyorsunuz dediğimizde, istihzalı, istihzalı gülüyorlar. Biz de üzgünüz gibisine.

— Hükümet konağının 500 metre ötesinde hâlâ cesetlerin bulunduğunu söylüyor arkadaşlar. . .

— Doğrudur, doğrudur. . . Şu önemli Tertibi hazırlayanların bilgilerine itibar ediliyor. Bizim tarafımızdan verilen bilgilere itibar edilmiyor. Bizzat CHP İl Başkanlığının vermiş olduğu bilgilere. Saldırganları desteklemeyen polislerin vermiş olduğu bilgilere itibar edilmiyor.

Saat: 12.00

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı Vilayette düzenlediği basın toplantısında olayların tamamen yatıştığını öne sürdü. Bunda AP ve CHP'li parlamenterlerin ortak çalışmasının büyük rolü olduğunu belirtti. Ölü sayısını 80 olarak açıklayan Özaydınlı, bu sayının artabileceğini de ifade etti.

İçişleri Bakanı'nın açıklamalarının sonuna doğru dışardan silah sesleri duyuldu ve hükümet binasının arka kısmında yangın çıktı.

Yine bu arada bir itfaiye eri, yangın söndürme çalışmaları sırasında güvenlik kuvvetlerinin 250 cesedi gömdüğünü gördüğünü söyledi.

Adının açıklanmasını istemeyen bir kişi ise, Cumartesi günü, K.Maraş müftüsünün resmi bir araçla şehri dolaştığı ve kışkırtıcı konuşmalar yaptığını açıkladı. Aynı kişi olayların bu konuşmadan sonra şiddet kazandığını ve katliama dönüştüğünü de söyledi. Vali bu konuda soruşturmaya başlandığını belirtti.

Saat: 15.15

TİKP, "Yenimahalle'deki katliamın bugüne kadar K.Maraş'ta hiç görülmemiş yabancı saldırganlarca gerçekleştirildiğini" belirtti. Yenimahalle'deki katliamdan önce bir polisin saldırganlara torbalarla silah dağıttığını da açıkladı. Açıklamada özetle şöyle dendi:

"Caniler, katliamda kullandıkları silahları, saldırılar sırasında öldürülen ilk öğretim müfettişi Süleyman Metin'in evinin karşısındaki bakkalın yanındaki evde oturan polisten temin etmişlerdir. Adını, kesin olarak belirledikten sonra açıklayacağımız bu polis, bir polis cipiyle evine gelerek torba torba silahı yabancı saldırganlara dağıtmıştır. Bu bilgiler de göstermektedir ki, olaylar, MHP tarafından önceden planlanmış ve uygulanmıştır. Tertipte devlet içindeki karanlık güçler büyük rol oynamıştır."

Saat: 17.00

Yürükselim'de durum şu: Aradıktan sonra çekildi askerler. 5-10 tane jandarma var. Aşağılarda faşistler her tarafta serbestçe dolaşıyorlar. Yer yer bazı yerlerde gene gruplaşıyorlarmış. Yani durum tamamen sakinleşti falan filan, bunlar masal. Hastanaye giden birisi bana telefon etti. Hastanedekiler 300 civarında diyorlarmış.

— Bugün ölüm olayı var mı?

— Bugün ölüm olayı yok. Yer yer silah sesleri geliyor. Dumlupınar Mahallesinde ve Orman dairesinin orda faşistler polislerin evlerini aramışlar, toplum polislerinin, çeşitli karakollarda çalışan. Orada oturan toplum polisleri vardı, onların ailelerini aramışlar. Fakat daha önce askeri birlikler onları oradan boşaltmış.

Bizim burada aradılar her yeri, sokağa kimseyi çıkarmıyorlar. Tabii şimdi gittikleri için sokağa çıkıp dolaşılıyor Faşistlerin olduğu mahallelerde daha askeri kuvvetler girmedi. Askeri kuvvetlerin şehirde tam hakimiyeti daha söz konusu değil. Olaylarda polis içerisinde Pol-Bir'li polisler silah cephane nakli ve faşistlere hedef gösterme ve yönlendirme bakımından rol oynuyorlar bir, ikincisi vilayete gelip giden insanlar da Jandarma Alay Komutanının rolü olduğunu söylüyorlar.

CHP'liler de böyle söylüyor. CHP'liler, "biz öyle bir duruma geldik ki, sanki tertibin içinde Ecevit de var" diyerek Hükümetin uzlaşıcı pasif tutumunu eleştiriyorlar.

Yürükselim'de yarım saat önce, bitişik evlerden iki kişiyi gene vurmuşlar. Ateş etmişler. Gösterdik, bunlarda silah var dedik, ama aramadılar.

Şeker apartmanı yanarken vilayetteki halk Sedat Celasun'un ayaklarına kapanmış ne olursunuz içerdekileri kurtarın diye. Ondan sonra Alay Komutanına gitmişler. Alay Komutanı Münip Kaymaz diyormuş ki, "Siz buna layıksınız. Bizim üzerimize kurşun yağdırdınız" Tamamen yalan söylüyor. Öyle bir hava yaratıyor ki, Yürükselim'de, Alevi mahallelerinde silah barikatları var, bilmem ne var. Halbuki insanların tabancaları bile yok.

Şunu her yere duyurmanızı istiyoruz:

Faşistlerin toparlanmaları ve saldırıları, köylerden silah nakliyatı, devlet içerisindeki gizli güçlerin yardımı devam ediyor. Askerlerin pasif durumu da devam ediyor. Böyle devam ederse yeniden büyük hadiseler meydana gelebilir.

Saat: 18.00

Önceki akşam sivil giyinmiş bazı polisler özel şirkete ait bir otobüsle Gaziantep'e kaçtılar. O sırada canını kurtarmak isteyen üç vatandaş da ütobüse binmek istedi. Polisler bu vatandaşları otobüse almak istemediler. Bunun üzerine otobüs şöförü "bu insanları almazsanız, ben de bir yere gitmem" dedi. Üç vatandaş da otobüse böylece binerek Gaziantep'e gittiler.

Saat: 21.30

Olaylar nedeniyle gözaltına alınan 21 kişiden sonra, dünde 45 kişi tutuklandı.

Dün tutuklanan 45 kişinin isimleri şöyledir: Metin Kıncal (17), Mustafa Tuğrul (29), Hüseyin Dikici (39), Murteza Teke (26), Hüseyin Kıl (18), Salih Tarak (22), Remzi İncegül (40), Mehmet Bozkurt (17), Osman Kengel (18), Necati Gül (13), Recep Koyuncu (23), Metin Yener (25), Ali Karacalı (27), Ekrem Çolak (19), Şeref Gürocak (16), Recep Elbistanlı (33), Mehmet Kunhan (27), Metin Kırmacı (15), Mehmet Kardeş (38), Mehmet Bodur (15), Şahin Ercimek (14), Doğan Bak (17), D.Mehmet Koseker (60) Ahmet Yeniçolak (50), Mustafa Karadana (29), Ahmet Aytemiz (18), Halit Büyükçapar (14), Hazim Kara (18), Fahri Tosyalı (18), Hamza Işık (27), Nuri Yatokan (27), Tayyar Yayar (22), Şakir Katılmış (34), Hüseyin Enaz (22), Hüseyin Gökçek (44), Sabit Kocaman (22), Derviş Kalkan (26) Mustafa Yüksek (22), M. Ali Kuğan (13), Mehmet Ünlügedik (46), Ali Rıza Derinkuyu (43), Mustafa Darsokak (23), Mehmet Yalçın (29), Fahri Gürünlü (21), Remzi Düzman (31).

"BUNLAR, ALEVİLERİN EVİ, BİZ YAKTIK"

Baştarafı 1. Sayfada

toğraf çekmeye gittik. Vilayet Konağına 500 metre uzaktaki evlerden dumanlar yükseliyor.

Sokağa çıkma yasağına rağmen, insanlar gruplar halinde sokaklarda dolaşıyorlar. Yüzlerine elleriyle kadın peçeleri örtmeye çalışarak, "Bunlar Alevilerin evi, biz yaktık" diyorlar. Etrafımız çevriliyor. "Aranızda sol basın varsa çekmesin, makineyi kırarız" diyorlar. Biraz daha ilerliyoruz. Yerde çöp bidonu yanında bir erkek cesedi yatıyor. Kanlar içinde, elbiseleri yırtılmış. "Ceset" diyoruz. "Yok lan, Alevi leşi" diye cevap veriyor. Kendimizi biraz ötedeki askerlerin bulunduğu "güvenlikli" bölgeye atıyoruz. Sokaklarda yakılmış, yıkılmış masalar, evler, dükkanlar ve bunların arasında çok nadir olarak tertemiz duran camlarında MHP sloganları yazılı dokunulmamış evler ve bürolar var.

Bakanın basın toplantısından 15 dakika önce tablo bu. Basın toplantısından 15 dakika sonra da mahallelerde yangın çıktığı ve çatışmalar olduğuna dair haberler geliyor.

Saldırganlar bazı gizli

Baştarafı 1. Sayfada

dir: "Senin evden makinalı tüfeklerle ateş ediliyormuş. Saldırılar buradan yönetiliyormuş. Sen telefonla burayı yönetiyormuşsun." Bu bilgileri jandarmaya faşistlerin verdiği bellidir. Peki bunları doğru kabul edip dinleyen ve uygulayan yetkililer kimdir?

K.Maraş'ta üç gündür göz göre göre cinayetler işlendi ve güvenlik kuvvetleri saldırganları bir türlü dağıtamadı. Muhabirlerimiz saldırganların ellerinde silahlarla askerlerin yanlarında hiç çekinmeden dolaştıklarını gözleriyle gördüklerini belirtiyorlar.

Saldırganları himaye eden kuvvetlerin devlet ve ordu içinde de yuvalandığı ortadadır. Şimdi yapılması gereken, yıkılışın çılgınlığı içindeki Bozkurt'un üzerine yürümek ve onların devlet içindeki dayanaklarını temizlemektir.

Mesele üç-beş çapulcu değildir. Cesur, kararlı ve köklü bir tutum almak gerekiyor.

K.Maraş olayları enine boyuna araştırılmalı, bu saldırılara destek olan güçler ortaya çıkarılmalıdır.

AYDINLIK bu görevi yerine getirecek, K.Maraş katliamının ardındaki güçleri de bir bir gün ışığına çıkaracaktır.

Bakanlar Kurulu, Sıkıyönetimi...

Baştarafı 1. Sayfada

ilgili bilgi verdikten sonra CHP Ortak Grubunun toplantısına katılarak bir konuşma yapan Başbakan Ecevit, sıkıyönetim ilanının gerekebileceğini söyledi. Ecevit şöyle dedi:

"Olayların kitle katliamına dönüştüğü bir durumda ben de sıkıyönetim ilan edilmesi gerektiğini düşünmeye başladım. Sıkıyönetim Anayasal bir kurumdur. Türk ordusuna güvenimiz vardır."

Toplantıda söz alan Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur parlamenterlerin sıkıyönetim istediklerini, AP K. Maraş milletvekillerinin de aynı eğilimde olduklarını söyledi. Uğur'un konuşmasından sonra söz alan CHP'li milletvekilleri ve senatörleri de aynı yönde konuşmalar yaptılar.

Adana Senatörü Hayri Öner haber alma örgütün değiştirilmesini istedi ve "eğer sıkıyönetim ilan edilecekse, bu iyi bir haber alma teşkilatının etrafında toplanmalıdır" dedi.

Tekirdağ milletvekili Yılmaz Alpaslan da grupta bir sıkıyönetim eğilimi sezdiğini belirterek, "sıkıyönetim hangi kadroya dayanacak? ancak bu durumda olayları önlemek için başka bir önlem da göremiyorum" dedi.

Daha sonra sözalan Bursa Senatörü Şebip Karamullaoğlu ise yaptığı konuşmada sıkıyönetim istedi ve "İstihbarat örgütü işine gelen haberi veriyor. Eğer bu durum engellenmezse, olaylar durmaz' dedi.

DEMİREL: "ÇARE HÜKÜMETİN İŞİDİR"

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel Cumhurbaşkanı ile görüştükten sonra Çankaya Köşkünden ayrılırken, bir gazetecinin "sıkıyönetim ilanı hakkında ne düşünüyorsunuz?" sorusunu şöyle cevapladı:

"Çare hükümet tarafından bulunacak. Ben Türkiye'yi idare etmiyorum Türkiye'yi idare edenler var. Biz denetim görevimizi yapıyoruz. Kanunların işletilmediğini söylüyoruz. Devletin gücünün işletilmediğini söylüyoruz. Devletin gücünü muhalefet kullanmaz. Devletin gücünü hükümet kullanır. İktidar kullanır. Eğer varsa."

Demirel bir başka gazetecinin "Türkeş AP azınlık hükümeti kurarsa destekleriz, dedi, ne dersiniz?" şeklindeki sorusuna karşılık olarak da 'Şu anda Türkiye'nin konusu hükümet kurma meselesi değildir. Ülkenin konusu K. Maraş yangının söndürülmesidir." dedi.

AP GRUBUNDA DA SIKIYÖNETİM EĞİLİMİ VAR

AP Ortak grubu toplantısında konuşan bazı parlamenterler sıkıyönetim ilanının şart olduğu iddia ettiler. Grupta hükümetin mutlaka düşürülmesi şeklindeki görüşler de ileri sürüldü.

Grupta söz alan Ankara Milletvekili Oğuz Aygün, tarafsız bir hükümet kurulmasını, sıkıyönetim ile birlikte savaş hali ilan edilmesini isteyerek, "böylece Ecevit Hükümetinin ülkeyi daha fazla tahrip etmesi önlenmiş olur" dedi.

Manisa Milletvekili Faik Türün ise bu konuda şunları söyledi,

"Geçici bir hal çaresi sıkıyönetimdir. Silahlı kuvvetlerin esas görevi caydırıcılık, vazgeçiriciliktir. Sıkıyönetimin belli bir politikası olur, ama yine önleyici tedbirler alabilir. Gayet tabii kaynağını Anayasadan alan devlet yetkilileri ve organları da olan bitenlere seyirci kalamazlar."

AP Grubunda ayrıca Ali Elverdi, İskender Cenap Ege, Bahri Dağdaş, Ömer Çakıroğlu ve Cemal Külahlı da Hükümetin düşmesini istediler ve sıkıyönetimin lehinde konuştular. Bazı parlamenterler Hükümeti bertaraf etmek için artık her çareye başvurmanın vacip olduğunu öne sürdüler.

AP GRUBU HÜKÜMET HAKKINDA GENSORU VERİLMESİNİ KABUL ETTİ

Grupta yapılan tartışmalar sonunda Genel Başkan Demirel tarafından Hükümet hakkında K.Maraş olaylarıyla ilgili olarak gensoru açılması önerisi kabul edildi. AP Grubu bugün toplanarak gensoru konusunu yeniden ele alacak.

KORUTÜRK MİLLİ GÜVENLİK KURULUNU TOPLANTIYA ÇAĞIRDI

Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı'nın çağrısı üzerine K. Maraş olaylarını görüşmek üzere bugün saat 9.30'da toplanıyor. Bu konudaki açıklamayı Cumhurbaşkanı Korutürk'le görüşen AP Genel Başkanı Demirel yaptı. Demirel Korutürk'ün olaylar üzerinde hassasiyetle durduğunu söyledi.

Elbistan'da...

Baştarafı 1. Sayfada

cak sıkıntısı olduğundan 97 yurttaş ve 300 çocuk grip hastalığına yakalandıklarını söyleyerek, devlet Hastanesine başvurdular. Sağlık ekipleri mahallelerde halkı tedavi etmeye çalışıyor.

"Dev-Sol" Aydınlık gazetesi satan iki devrimciyi yaraladı

İSTANBUL (ÖZEL)

"MHP ve Devlet içindeki gizli güçleri K. Maraş'ta halkı katlederken devrimci kılığındaki "Dev - Sol" Örnektepe ve Okmeydanı'nda K. Maraş katliamını Aydınlık gazetesini satarak halka anlatan devrimcilere silah ve sopayla saldırdı. İki devrimciyi yaraladılar. Yoldan geçen herkezi aradılar. TİKP Beyoğlu İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Öze'yi ağır şekilde yaraladılar

Aydınlık
BAYAŞ / Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi:
FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABEK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BUYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL Nuruosmaniye Cad: 3/3 Cağaloğlu
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857.Sok.Salihağa İş Hanı No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493.

YURT DIŞI BÜROLARI

ALMANYA	FRANSA	BELÇİKA	İSVEÇ	HOLLANDA	İSVİÇRE
Hohenstaufen Str.4 6 Frankfurt-M/1 Tel: 0611/74 70 38	11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 03 34 602	188, rue Josaphat 1030 Bruxelles Tel: 00322 -215 40 60	Luntmakargatan 58 11358 Stockholm Tel: 30 56 39	Bildstr-53 Utrecht Tel: 31 47 61	Ch. des Cotes I 1020 Renens (V.D) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ:

Yurt içi		Yurt Dışı	
90 TL.	(1 Aylık)	30 DM	(1 Aylık)
270 TL.	(3 Aylık)	90 DM	(3 Aylık)
540 TL.	(6 Aylık)	160 DM	(6 Aylık)
1080 TL.	(1 Yıllık)	310 DM	(Yıllık)

İLAN TARİFESİ:

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
" " (Yayın Sayfasında		30 lira
Doğum, Evlenme Ölüm (5 Santim)		350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22340 — 276

Saldırının üç günlük bilançosu

MHP'LİLERİN BİNALARI SAPASAĞLAM Yüzlerce kişinin öldürüldüğü, gene yüzlerce binanın yıkıldığı saldırılar sırasında MHP'lilerin binaları, üzerine üç hilal asılarak işaretlendi. Böylece saldırganlar yandaşlarına ait binalara dokunmadılar.

BAĞRI YANIK ANA Komşularının gözü önünde katledildiğini gören kadın, Vilayete sığındı. Saldırganların komşularını öldürdüğü sırada çevrede hiçbir polis ve askerin bulunmadığını söyledi. Bağrı yanık ana muhabirimize çevresinde gördüklerini anlattı ve orada bulunan görevlilere "Kurtarın bizi" diye bağırdı. . .

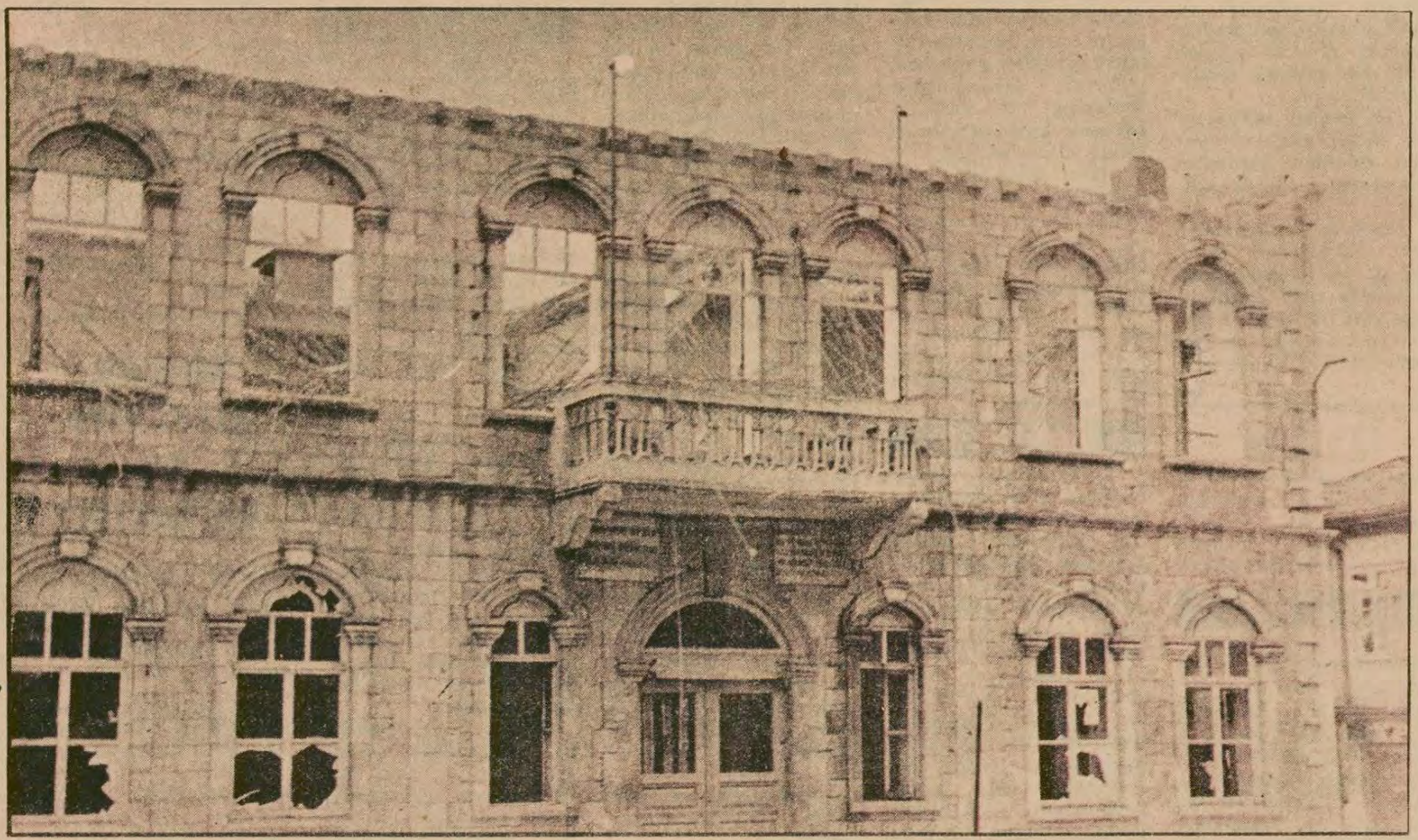
YIKILMIŞ EVLER... YAĞMALANMIŞ DÜKKANLAR... YÜZLERCE ÖLÜ... 1000'i AŞKIN YARALI...

ASKERLER

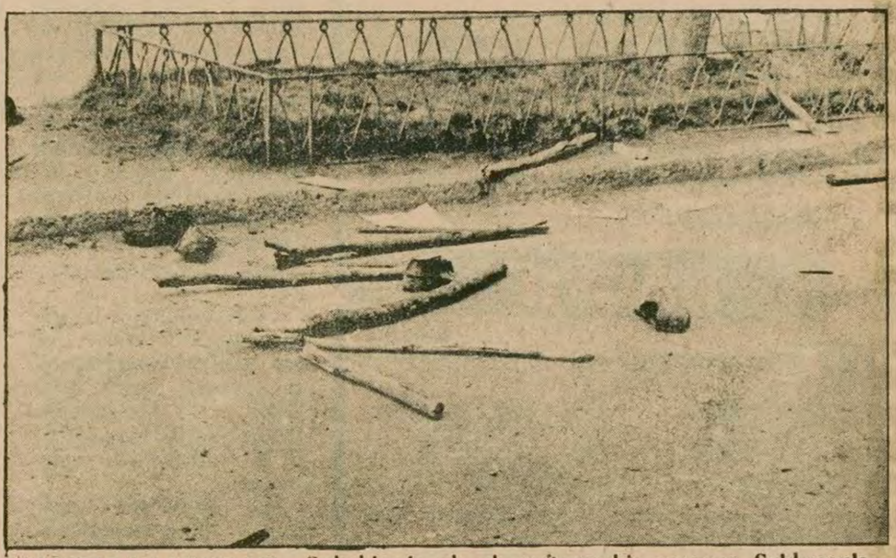
SALDIRGANLARIN HEDEFLERİNDEN BİRİ ➡

Kamu kuruluşlarına ait binalar da saldırganların hedefleri arasındaydı. Fotoğrafta görülen bir kamu kuruluşunun binası, bombalar ve otomatik silahlarla harabe haline getirildi. Binanın çatısı bombalarla tamamen uçuruldu. (Eski Belediye Binası)

"EN GÜVENLİKLİ YER"

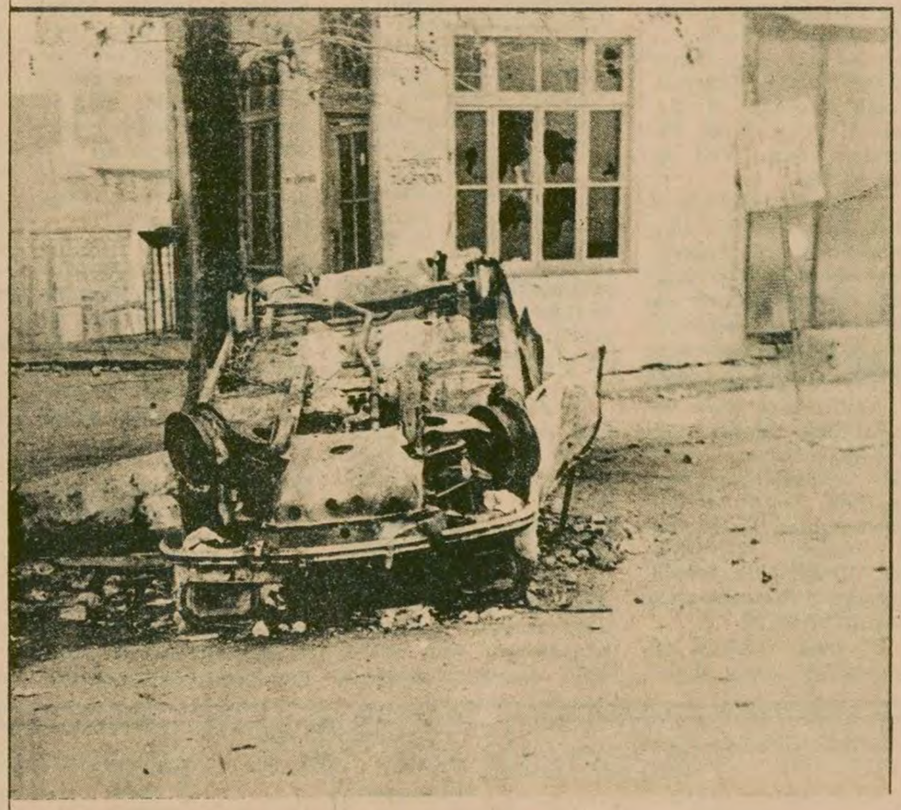
SALDIRIDAN SONRASI Sokaklarda sık sık rastlanan bir manzara. Saldırganların geçtiği yerlerde, saldırıya uğrayanların geride kalan ayakkabıları.

KUNDAKLANAN BENZİNLİK Evler, parti ve dernek binalarının yanında, işyerlerini de kundakladılar.

CANLARINI ZOR KURTARDILAR Katillerin elinden kaçan nineler, dedeler, analar, çocuklar. Yakınlarından, evlerinin ne olduğundan haber alamıyorlar. Sığındıkları vilayet binasında ne yapacaklarını bilemiyorlar.

OTOMOBİLLER HURDA OLDU Saldırganlar evi, insanı, otomobili, eşyasıyla bütün halkı hedef alıyordu. İnsanlar öldürülüp, evler yakılırken, otomobiller de hurda haline geldi.

KAHRAMANMARAŞ OLAYLARI NEDENİYLE ÇİN RÖPORTAJINI YAYINLAYAMADIK. OKUYUCULARIMIZDAN ÖZÜR DİLERİZ. . .